

Nya Åland

23 APRIL 2010 NR 77 PRIS 2,00 €

Flagga för flaggan

VI FIRAR. På söndag är det Ålands flaggas dag, som alltid den sista söndagen i april.

Redan 1922 komponerade Åland sin första inofficiella flagga till sångfesten i Mariehamn. Den flaggan hade tre våder i blått-gult-blått.

Nya självstyrelselagen år 1952 gav dock Åland rätten till en egen flagga.

Ålands flaggas dag firades för första gången den 24 april 1954.

Farliga bakterier hittades i bergsskyddet-bassäng

Trygg igen. Lennart Alexandersson var tvungen att ha gasmask på sig när proverna visade på stora mängder legionellabakterier i flera bassänger i Bergsskyddet. Foto: ERKKI SANTAMALA

Kan orsaka livshotande skador

NYHETER. Legionellabakterier som kan orsaka livshotande skador hos den som andas in dem upptäcktes nyligen i flera vattenbassänger i bergsskyddet i staden.

Anläggningsansvarige **Lennart Alexandersson**

och hans medarbetare var tvungna att bära gasmasker när de vistades vid bassängerna.

Bakterierna, som kom in i kallvattensbassängen via grundvattnet, kan vara farliga om de andas in. Personer med nedsatt motståndskraft kan drab-

bas av huvudvärk, muskelvärk, diarré och lunginflammation.

Nu krävdes en chockklorering - 30 liter som blandades med bassängvattnet - för att få bakterierna under kontroll.

SIDAN 10

Många jäviga efter bakläxan

NYHETER. Harry Jansson, styrelseordförande för De gamlas hem, är inte överraskad över att Högsta förvaltningsdomstolen upphävt beslutet att sparka förra föreståndaren **Berit Lindqvist**.

Vi visste att styrelsen hade begått formella fel.

Nu är ärendet tillbaka på ruta noll, konstaterar han men vem som ska bereda ärendet på nytt inför styrelsens möte är oklart.

Ekonomichefen och vårdchefen är jäviga och det kan tänkas att också Harry Jansson själv är det.

SIDAN 3

Air Åland flyger

NYHETER. Från och med i dag flyger Air Åland igen och mycket tyder på att askmolnet lämnar oss i fred ett tag.

I går var 17 av landets sammanlagt 25 flygplatser öppna och luftfartsmyndigheterna trodde att trafik i Finland kommer att vara i det närmaste normal under veckoslutet.

Största delen av det europeiska luftrummet kunde hålla öppet för trafik i går. Däremot gick man i Sverige sent i går kväll ut med en prognos om att bland annat Stockholm och Göteborg eventuellt skulle tvingas stänga i natt.

SIDAN 10

Eckeröförening hotad

KULTUR. Eckerö hembygdsförening, med Labbas, Postrottemuseet och postrodden, är hotad. Vid årsmötet på lördag avgår ordförande, sekreterare och kassör och föreningens fortsatta verksamhet är första punkt på föredragningslistan.

SIDAN 5

Upprop för nytt Nyängens dagis

NYHETER. Nu har kampen startat på bred front för ett nybyggt Nyängens daghem i Mariehamn i stället för att de två trånga barackerna bara byggs ut med en avdelning. Föräldern **Linda Söderström** har tagit initiativ till en namnsamling som omfattar också andra än personal och föräldrar.

SIDAN 12

Unik dom i tingsrätten: Farlig hund måste avlivas

NYHETER. Ålands tingsrätt gav nyligen en ytterst ovanlig dom att en hund som bitit en kvinna är så farlig att den måste avlivas.

Händelsen inträffade en mörk kväll under senhösten i fjol i Lemland Norrby. En

stor hund av rasen pyrenéer mastiff sprang lös på skogsvägen, attackerade kvinnan och bet henne i skinkan och i armen så att hon fick ett sår som tog en månad att läka.

Kvinnan, och också andra bybor, var sedan tidigare rädda för hunden som rörde

sig på egen hand långt från sitt hem och som gjorde utfall och skällde. De hade krävt att hunden skulle hållas i koppel men ägaren, en man i 80-årsåldern, hade svarat att hunden var för stor för att hållas kopplad.

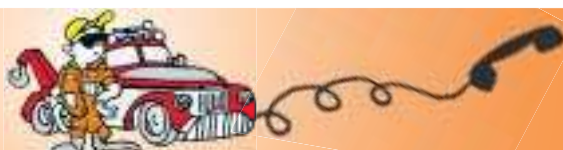
SIDAN 5

Äntligen

FREDAG

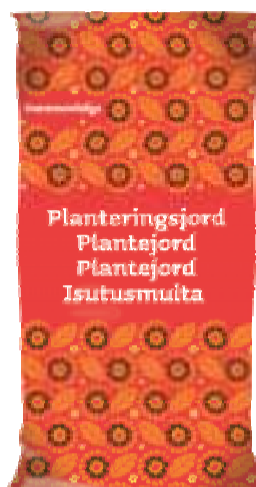
Jonny's Bilbärgning

31 747

TILLFÄLLET
-du inte kan missa

Vårpriser till din trädgård

Planteringsjord

Barkmull

Täckbark

Kogödsel

Gräsmattedress

Hammenhögs
3 st valfria
50 liters säckar
3x 50 liter
10€

GRUPP-REA: Vi tömmer förra årets restlager
Köp en komplett sommargrupp och du får **30% rabatt**

Florence: bord och fätöljer i svart, eller grå konstrotting
bordsskiva 100x100 med teaktop
Gruppris 30% rabatt Bord med 4fätöljer **Nu 900€**

Florence: bord och fätöljer i svart eller grå konstrotting
bordsskiva 200x100 **Gruppris 30% rabatt**
Bord med 6 fätöljer **Nu 1.430€**

Brazil: grupp i cappuchino färgad konstrotting,
aluminium och teak **Gruppris 30% rabatt**
bord med 4 fätöljer **Nu 851€**

Barbados: soffgrupp brunt eller svart
Gruppris 30% rabatt
soffa, 2 fätöljer och bord **Nu 653€**

TILLFÄLLET

- ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**
tel. 17 570 fax 17 581

Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Stöd för vindkraft.

Justitieministeriet har frågat Ålandsdelegationen om det strider mot självstyrelselagen att riket beviljar stöd till åländska företag. Det gör det inte konstaterar Ålandsdelegationen, såvida det inte innebär en styrning, som till exempel övergång till vindkraft istället för fossila bränslen.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Riket kan stöda åländsk vindkraft

Kan riket ge stöd till företag på Åland utan att det strider mot självstyrelselagen? Ja, säger Ålandsdelegationen, men man bör involvera landskapet om stödet även innebär en politisk styrning av något slag.

Frågan är ställd i allmänna ordalag, men kan tillämpas på det stödssystem för vindkraftsatsningar som riket planerar att införa.

Ålandsdelegationen (ÅD) har på justitieministeriets begäran tagit ställning till om och hur riket kan stöda företag som bedriver verksamhet på Åland. Företaget kan vara åländskt eller med annan hemort.

ÅD har som sakkunnigorgan ombetts att ge sitt utlåtande huruvida ett sådant stöd strider mot självstyrelselagen. ÅD konstaterar att näringslagstiftningen huvudsakligen är landskapets behörighet. Det innebär att stöd till näringslivet regleras enligt landskapets lagstiftning.

Men det finns ingenting i lagen som förbjuder att riket stöder näringsverksamhet på Åland, även inom områden som hör till landskapets behörighet.

Kan innehålla villkor

Men ÅD konstaterar att vissa stöd kan innefatta vissa villkor, säger landshövding **Peter Lindbäck**, som fungerar som ordförande i delegationen.

Det man inom ÅD påpekar är att om stödet förutsätter något slags styrning av verksamheten ska man antingen ingå en överenskommelseförordning med landskapsregeringen eller få ett godkännande av lagtinget.

Som exempel nämner Lindbäck stödet till vindkraftsatsningar. Det kan leda till politisk styrning.

Då handlar det om att förnyta elproduktionen från fossila bränslen till vindkraft.

Där kan det handla primärt om att styra utvecklingen åt ett håll och det sekundära är att stöda verksamheten. Och då behöver landskapet involveras.

Ingen ändring behövs

Justitieministeriet undrar också om självstyrelselagen behöver ändras för att möjliggöra stöd för riket till företag på Åland, men ÅD konstaterar att det inte behövs.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Flera jäv hindrar beredningen när Berit Lindqvists fall tas upp

På ruta noll. Förbundsstyrelsen för De gamlas hem i Jomala får börja från början med uppsägningen av Berit Lindqvist - en uppsägning som var olaglig.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Också styrelseordförande Harry Jansson kan falla för jävparagrafen

Vårdchefen är jävig, ekonomichefen likaså - och kanske också styrelsens ordförande som är kusin med ekonomichefen.

Det blir inte lätt för De gamlas hems ledning att bereda den nya behandlingen av Berit Lindqvists ärende.

I går berättade Nya Åland att **Berit Lindqvist**, De gamlas hems tidigare föreståndare som blev uppsagd under pågående provotid i maj 2008 för att hon kritiserat förvaltningschefen i ett brev till förbundsstyrelsen, har fått rätt i Högsta förvaltningsdomstolen. Uppsägningen gick till på formellt fel sätt och en arbetstagare får inte diskrimineras på grund av åsikt, var slutsatsen i beslutet.

Hon har för avsikt att gå tillbaka till sitt forna jobb så fort som möjligt.

Inte överraskad

Harry Jansson, som efterträdde **Birgitta Sirén** som styrelseordförande under den turbulenta våren, läste igenom HDF:s beslut på onsdagskvällen.

Jag är inte överraskad alls över domen som sådan. Vi visste att formella fel hade begåtts. Förvaltningschef **Solveig Jansson** var jävig när hon deltog i styrelsens möte trots att hon hade en pågående konflikt med Berit Lindqvist och styrelsen följde inte den formella gången när hon inte blev hörd.

Harry Jansson tycker att det är synd att domstolen inte har besvarat frågan om det trots allt

Jävig? De gamlas hems styrelseordförande Harry Jansson är kanske själv jävig när det gäller beredningen av ärendet. Också ekonomichefen och vårdchefen är jäviga. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

fanns en grund att häva provanställningen.

Utgångspunkten är ju enligt lag att en anställning kan sägas upp med omedelbar verkan när som helst under provotiden. Det var vår tanke med att föra ärendet till prövning, men det har HFD valt att inte ta ställning till.

Tillbaka på ruta 0

HFD skriver dock uttryckligen att ett tjänsteförhållande inte får sägas upp på grund av att man uttrycker en åsikt. Harry Jansson håller med.

Det borde ha funnits en bättre underbyggd motivering.

Nu är ärendet tillbaka på ruta noll, konstaterar han, och en ny behandling av ärendet väntar i styrelsen.

Vad säger du om att Berit Lindqvist vill ha jobbet tillbaka?

Personligen anser jag att situationen markant har förändrats under de två år som har gått. Organisationen är ny, och i stället för föreståndare har De gamlas hem nu en vårdchef med ett helt annat övergripande ansvar för vård och förvaltning. Jag har svårt att tänka mig ett sådant ansvar på Berit Lindqvists axlar.

Han ser tre tänkbara alter-

nativ till styrelsebeslut: Att Berit Lindqvist återvänder till jobbet, att en förlikning med ekonomisk kompensation sker eller att samma beslut fattas igen alltså att säga upp henne.

Men hur vi än gör så följer vi regelverket den här gången.

Varför anställdes Kerstin Wikgren som ordinarie vårdchef när Berit Lindqvists ärende inte var avgjort?

Vi hade inget val med hänsyn till personalen och den fortsatta omorganisationen. Vi tänkte nog på det, men resonerade som så att om vi får

klagomål efteråt så får vi ta det då.

Holländer-parallell?

Ser du någon parallell till Leif Holländer, landskapspets interna revisor som återvände till jobbet direkt efter HFD-beslutet?

Nej. I det fallet konstaterade domstolen att landskapsregeringen inte hade rätt att avsätta honom från tjänsten. I vårt fall handla det om att ärendet skickats tillbaka för ny behandling.

Det finns ytterligare en komplikation som styrelsen nu får grubbla på. Frågan om jäv.

Det har redan konstaterats att Solveig Jansson inte borde ha deltagit i styrelsens möte i juni 2008. Hon är alltså utesluten från den beredning av ärendet som nu ska påbörjas. Kerstin Wikgren är likaså utesluten eftersom hon har ett klart egenintresse i ärendet. Det innebär att de personer som normalt bereder ärenden till styrelsen inte kan göra det.

Jansson själv jävig?

Dessutom är det frågan om ifall Harry Jansson, som är följande i tur att bereda ärenden, också är jävig.

Jag är kusin med Solveig Jansson. Själv tänker jag hävda att jag inte är jävig för jag vill inte undandra mig ansvaret. Frågan avgörs av styrelsen tillsammans.

Styrelsen hade möte i går.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Kritik från Fyrens marina mot förvaltningsdomstolen

–Det är en märklig bedömning av Ålands förvaltningsdomstol, säger Lennart Joelsson som är en av dem som står bakom projektet Fyrens Marina. Enligt honom bygger domstolens beslut på felaktigheter som man hade kunnat undvika om man hört Fyrens Marina i frågan.

Joelsson är kritisk mot det beslut Ålands förvaltningsdomstol tog beträffande Lumparlands kommuns behandling av projektet Fyrens Marina. Som Nya Åland berättade i går upphävde domstolen två av kommunstyrelsens beslut med motiveringen att handlingarna inte hade fått hemligstämplas och att det förekom jäv.

–Förvaltningsdomstolen bygger sitt beslut på det besvär som hade lämnats in, där fanns direkta felaktigheter som hade kunnat undvikas om man från domstolens sida hade hört vår version, säger Joelsson.

–Det var Fyrens Marina, inte kommunen, som begärde att ärendet skulle behandlas konfidentiellt, säger Lennart Joelsson.

Hans tolkning är att företaget enligt lagen har rätt att begära hemligstämpling.

Räcker inte

–För det andra anser varken jag eller de jurister jag har pratat med att min svåger Robert Williams har varit jävig även om han hade deltagit i mötena vilket han inte gjorde. Han har överhuvudtaget inte haft något med Fyrens Marina att göra, att bara vara svåger med mig räcker inte, säger Joelsson och hänvisar till lagen.

–I förvaltningslagen, som domstolen hänvisar till, står det om tjänstemannen eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång.

Är kritisk. Lennart Joelsson, som är en av dem som driver projektet Fyrens Marina, anser att förvaltningsdomstolens beslut baserar sig på felaktigheter. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Robert Williams är eller har inte varit någon ställföreträdare och kan alltså inte heller ha varit jävig.

Avtal gäller

Joelsson är däremot nöjd med att ÅFD gav kommunstyrelsen en bekräftelse på att de har rätt att fatta beslut utan att föra frågan vidare till fullmäktige.

–Det betyder att vi har vi har fått bekräftelse på att vårt avtal gäller enligt ÅFD, säger Lennart Joelsson.

–Sist och slutligen är det här egentligen procedurfrågor. Vi jobbar vidare i projektet och hoppas på att slutresultatet blir positivt för alla Lumparlänningarna.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Eriksson glad över beslutet

–Det är klart att jag är glad över beslutet, det är lite som kampen mellan David och Goliat, säger lumparlänningen Traute Eriksson.

Det var hennes besvär i frågan om Fyrens Marina som låg bakom Ålands förvaltningsdomstols beslut att upphäva två av kommunstyrelsens beslut i frågan.

Traute Eriksson är inte odelat glad över ÅFDs beslut.

–Samtidigt är det oerhört skrämmande att våra kommunpolitiker och tjänstemän inte har observerat vilka fel man gjorde, fel mot lagen om allmänna handlingars offentlighet och fel mot lagen om jäv. Då ställer man sig frågan

om det brukar gå till så här, säger Eriksson.

–En sak till som jag under ärendets gång har uppfattat som skrämmande är bristen på kunskap hos kommunpolitiker och tjänstemän om projektet Fyrens Marina.

Skall bevaras

–Ett projekt där kommunen villigt ställer upp som bulvan borde man känna till i detalj enligt min åsikt.

Eriksson betonar att det aldrig har varit hennes avsikt att påpeka fel hos kommunpolitikerna och tjänstemännen.

–Det är deras agerande i ärendet som har försatt mig i den här situationen. Jag anser fortfarande att Prästkogen

Opponerar sig. Traute Eriksson har från första början varit kritisk mot Fyrens Marina som hon anser att förstör ett värdefullt och orört naturområde. Det är ett fint projekt men på fel plats, sade hon tidigare till arkitekten Conny Sjölund.

(Åkerkulla) i sin helhet skall bevaras åt kommande generationer. Det finns andra möj-

ligheter för kommunens framtidsplaner.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

Skärgårdsprotest mot försämrad hälsovård

–En dygnet runt hälsovårdarberedskap är absolut nödvändig, betonar skärgårdskommunerna Brändö, Kumlinge, Kökar och Sottunga.

I går uppvaktades landskapet i beredskapsfrågan som skärgårdskommunerna anser att sist och slutligen handlar om politik.

För andra gången på kort tid gick landskapsregeringen i går ta emot en uppvaktande skärgårdsdelegation. Förra gången handlade det om skärgårdsträffen, nu var det den försämrade hälsovårdsberedskapen som var i fokus.

–Båda frågorna är livsviktiga för oss, de är grundstenarna för vår existens. Därför

handlar det här sist och slutligen om politik. Landskapsregeringen måste ta ställning till hur vi skall leva i skärgården, sade Stig Brolin, kommunstyrelseordförande från Kökar.

De förtroendevalda ledarna i Brändö, Kumlinge, Kökar och Sottunga och deras direktörer är djupt kritiska till och oroade över att man har begränsat hälsovårdsberedskapen i kommunerna.

Argumenten är många. Skärgårdsborna tvingas vänta längre på hjälp än de som bor på fasta Åland och 5 procent av Ålands befolkning blir utan möjlighet till snabb vård på nätterna. Grundtryggheten försämras eftersom snabb professionell hjälp vid kritiska sjukdomsfall saknas och dess-

utom drabbas äldreomsorgen i kommunerna.

Analys saknas

De uppvaktande kommunerna anser också att beslutet har fattats utan att först göra en ordentlig analys och konsekvensbedömning av inbesparingsåtgärderna.

Hur påverkas boendet i skärgården och blir det någon egentlig inbesparing i förhållande till de negativa aspekterna, frågar sig kommunerna.

En konsekvensbedömning saknas också för sommarmånaderna då skärgården invaderas av turister.

De uppvaktande kommunerna bedömer att kostnaderna, som har styrt begräns-

ningen, knappast minskar eftersom budgeten spräcks redan då ett par helikopterutryckningar tvingas ersätta en lokal hälsovårdares insatser.

–Man nansierar veterinärberedskap dygnet runt på Åland men inte hälsovårdarberedskap. En ko som blir sjuk mellan midnatt och klockan 8 följande morgon kan få akut hjälp medan en invånare bosatt i skärgårdskommunerna måste vänta i praktiken minst en timme. Utan att raljera så innebär det att en ko har bättre grundskydd än en människa bosatt i skärgården, konstaterar Brändödirektören John Wrede.

Utvärderas noga

De uppvaktande skärgårds-

Fundersamma skärgårdsmän. Kökars kommundirektör Kurt Forsman och viceordförande i fullmäktige Jens Aalto, Sottungas kommundirektör Christer von Essen, Kumlinges Jim Eriksson och, sittande, Kökars styrelseordförande Stig Brolin deltog i uppvaktningen hos landskapet i går. Foto: ERKKI SANTAMALA

kommunerna träffade lantrådet Viveka Eriksson (Lib), hälsovårdsminister Katrin Sjögren (Lib) och delar av ÅHS ledning.

Någon omedelbar ändring leder uppvaktningen inte till men från ÅHS sida lovade man att inbesparingsåtgärderna kommer att utvärderas

noga innan budgeten för år 2011 slås fast.

De begränsningar som skärgårdskommunerna protesterar mot har trätt i kraft nu i början av april.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Hoppas på eldsjäl.
Britt-Marie Sjöström-Kärki, som lämnar ordförandeskapet i Eckerö hembygdsförening, hoppas på nya eldsjäl.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Framtiden hotad för Eckerö-förening

Eckerö hembygdsförenings verksamhet är hotad. Vid årsmötet på lördag avgår ordförande, sekreterare och kassör och på föredragningslistan finns en punkt som gäller föreningens hela framtid.

Eckerö hembygdsförening driver skeppargården Labbas med bland annat bankmuseum och ett gammalt skrädderi, vidare upprätthåller föreningen Postrottemuseet och har även det åländska delen ansvaret för den årliga postrodden. För postrodden finns dock en särskild kommitté.

Avgående ordföranden **Britt-Marie Sjöström-Kärki** säger till Nyan att det är svårt att få folk att engagera sig i föreningens verksamhet. Hon bedömer inte att detta är något speciellt för just Eckerö hembygdsförening utan ett problem som man har också i många andra föreningar.

Efterlyser eldsjäl

Hon har själv varit ordförande i några år nu men bedömer att hennes tid inte räcker till för engagemanget.

Det skulle behövas fler eldsjäl, en sådan hade vi i vår tidigare mångåriga ordförande **Eva Karlsson**.

Utöver Sjöström-Kärki lämnar också sekreteraren **Bibbi Wikblom** och kassören **Inger Svensson** sin uppgifter i och med årsmötet.

Hur det blir med kommittén för postrodden, vet Britt-Marie Sjöström-Kärki inte, men hon säger att också den har kallats till årsmötet.

Svårt hålla öppet

När det gäller Labbas har det varit svårt att hålla gården öppen sommartid, konstaterar Britt-Marie.

Med postrottemuseet har det varit lättare. Där har vi haft ungdomar och kunnat hålla fasta öppettider. För att visa Labbas skulle det behövas äldre personer. Nu har Labbas visats bara på beställning.

Kan lämnas vilande?

Britt-Marie Sjöström-Kärki hoppas att många skall möta upp till årsmötet som hålls på Labbas på lördag kväll kl 19 för att diskutera framtiden.

Om det inte finns de som är beredda att engagera sig kan ett alternativ vara att låta föreningen vara vilande ett tag, säger hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Farlig hund måste avlivas efter unik dom i tingsrätten

Hunden är så farlig för människor att den måste avlivas.

En sådan dom – mycket ovanlig på Åland – har tingsrätten nyligen gett åt en ägare till en pyrenéer mastiff i Lemland.

En kväll i början av oktober i fjol joggade en kvinna på en skogsväg på Norrby näs i Lemland. Hon såg hundägaren i en man i 80-årsåldern och den stora hunden på cirka 30 meters håll. Hunden, som inte var kopplad, kom emot henne med full fart och attackerade henne. Hunden högg mot hennes hals och överkropp och hon skyddade sig med överarmen. Hunden bet henne i armen så att ett 4-5 cm långt sår uppstod.

Kvinnan skrek åt ägaren att göra något åt hunden men blev utsatt för fortsatta attacker då hon trasslade in sig i en tall. I något skede bet hunden henne i vänster skinka så att hon fick ett stort blåmärke. Först efter en stund hann ägaren fram och hunden lugnade ner sig.

Kvinnan fick en penicillinur, såret syddes och hon återvände till jobbet först efter tio dagar. Det tog en månad för såret att läka.

Polisanmälan tidigare

Hundägaren medgav att hunden hade attackerat kvinnan och bitit henne. Han medgav också att hunden hade fått gå lös men att den hållits kopplad efter händelsen och att hans son övertagit rastningen.

Kvinnan berättade att hon flera gånger under de fem senaste åren stött på hunden som oftast hade varit ensam. Hon berättade att hon också tidigare blivit utsatt för attacker och utfall från hunden, särskilt när hon haft vandringsstavar. Hon hade tänkt göra polisanmälan redan tidigare men inte kommit sig för.

Hunden har rört sig på ett stort område, mer än två kilometer från sitt hem, och hon hade också sagt åt ägaren att hon och andra var rädda för hunden. Svaret hon fick var att hunden var så stor att den inte kunde hållas i koppel.

Andra bybor har enligt kvinnan berättat att också de har blivit jagade eller attackerade av hunden. Någon har dessutom gjort en polisanmälan.

Jättehund. En hund av rasen pyrenéer mastiff är väldigt stor. En hund av den rasen har dömts till att avlivas efter att den bitit en kvinna och skrämte andra. Hunden på bilden är inte samma som hunden i artikeln.
Foto: WIKIMEDIA/ANJA NIIRANEN

Ägaren hävdade att han inte känt till att hunden varit aggressiv men kände till att en polisanmälan hade gjorts före händelsen i oktober. Han kom också ihåg det tidigare samtalet med kvinnan som senare blev biten. Han förmodade att hunden blivit skrämmd av att den joggande kvinnan hade en pannlampa.

Tingsrätten konstaterar att hunden pyrenéer mastiff är en av de mest storväxta hundraserna som finns och hade attackerat på ett sådant sätt att det kunde ha varit ödesdigert om det hade gällt ett barn. Hunden bedömdes vara så farlig att den måste avlivas, något som kvinnan också hade yrkat på. Ägaren, som dömdes till 20 dagsböter eller totalt 480 euro, har redan ersatt kvinnans skador.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Oklart vem som ska följa upp domen

Att en hund döms till avlivning är så ovanligt på Åland att ingen vet på rak arm hur uppföljningen ska ske och vem som ska agera ifall hunden av någon anledning inte avlivas.

Ledande landskapsveterinär **Rauli Lehtinen** har aldrig tidigare varit med om att en hund dömts till avlivning.

Det har funnits flera fall under årens lopp där hundar bitit människor och där ägaren ålagts att ha munkorg på hunden. Därför vet jag faktiskt inte vems ansvar det är att se till att domen verkställs, säger han men förmodar att det kanske blir ett fall för polisen att kolla upp.

På polisen hänvisar man

vidare till landskapsfogden eftersom det normalt sett är fogden som ser till att domar verkställs.

Men inte heller landskapsfogden **Marja Karanko** har någon praktisk erfarenhet av avlivningsdomar.

Jag har aldrig varit med om något sådant. Däremot har jag varit med om att hundar som köpts på återbetalning har hämtats när ägaren inte har betalat, säger hon.

Bevis behövs

En tänkbar modell för uppföljning är att målsäganden lämnar domen till landskapsfogden ifall hon märker att hunden är vid liv trots domen. En annan tänkbar

modell är att uppdraget går direkt till polisen ifall ägaren inte självmant ser till att hunden avlivas.

I så fall måste vi utreda hur vi ska gå till väga. Vi gör aldrig något på eget bevåg utan vi måste få ett uppdrag innan vi kan agera, säger Marja Karanko.

Fogden kan, om det behövs, begära handräckning av polisen.

Räcker det med att ägaren själv uppger att hunden har avlivats?

Nej. Det behövs bevis i form av handlingar.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Samhällstjänst trots grova rattfyllor

Körde med 2,6 promille i Mariehamn med sexårig son som passagerare

En man i 30-årsåldern har dömts till ovillkorligt fängelsestraff för att ha kört grovt rattfull i Mariehamn. Straffet omvandlas till samhällstjänst trots att mannen gjort sig skyldig till många tidigare grova rattfyllerier.

I slutet av november i fjol körde mannen med sin personbil från Sandåsvägen till en servicestation och sedan via Nygatan, Ålandsvägen och Västra

utfarten till Snickerivägen trots att han druckit så mycket alkohol att han hade en promillehalt på minst 2,56. Mannen saknade giltigt körkort.

Tingsrätten konstaterar att mannens körförmåga har varit märkbart försämrad på grund av alkoholförtäringen. På Nygatan var han nära att ramma en av pelarna utanför Posten, vid trafikljusen på Nygatan-Ålandsvägen stannade han så långt in i korsningen att han hindrade andra bilar

från att komma fram och på Ålandsvägen och Västra utfarten hade han tidvis kört så vingligt att bilen hamnade i vänstra körfältet.

Han drack öl under färden. Hans sexårig son åkte med honom i bilen.

Samhällstjänst

Rätten skärpte mannens straff eftersom han dömts många gånger tidigare för grovt rattfylleri. I september i fjol bara ett par månader före den ak-

tuella fyllekörningen dömdes han till 6 månader och tio dagar fängelse villkorligt med böter av Åbo hovrätt för bland annat tre grova rattfyllerier och ett rattfylleri, alla gånger utan att ha giltigt körkort. Det nya brottet begick han under provotiden.

Det tidigare straffet verkställs därför och fängelsestraffet blev sammanlagt åtta månader ovillkorligt. Åtta månader är övre gränsen för att straffet ska omvandlas till

samhällstjänst. Mannen har befunnits lämplig att avtjäna straffet som samhällstjänst och han ska i stället göra 200 timmar samhällstjänst.

Inte till staten

Åklagaren hade yrkat på att bilen skulle förbrytas till staten men det gick tingsrätten inte med på. Mannen uppgav nämligen att han hade sålt bilen för 350 euro.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Kiki Alberius-Forsman
Epost: familjen@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

GEORG, GÖRAN, ÖRJAN, JÖRAN, JÖRGEN, JÖRN

Vi firar 1-15 år Dop

Lisa Eklöv i Jomala Önningeby fyller 4 år på söndag den 25 april. Hon gratuleras av mamma, pappa och storebror Viggo.

Almida Eriksson i Jomala Södersunda fyller 7 år i dag den 23 april. Grattiskramar kommer från mormor och morfar.

Joar Hagström i Jomala fyller 1 år på söndag den 25 april. Joar gratuleras av farmor och farfar.

Vanessa Engblom i Lemland Norrby fyller 1 år i dag den 23 april. Hon grattas av mamma, pappa, Linus och Rasmus.

Nicolina Mattsson i Lumparland Norrboda fyller 12 år i dag den 23 april. Hon grattas av pappa.

Gratulerar 40 år

ANDERS HALLBÄCK

Namn: **Anders Olof Hallbäck**.
Född: Den 29 april 1970 i Göteborg.

Bor: I Mariehamn Dalbo.
Gör: Är lagtingsgruppssekreterare för Ålands socialdemokrater.

Intressen: Gospel, bordtennis, fotboll som åskådare.

Familj: Fru **Siv Hallbäck**, barnen **Cajsa** 12 år, **Ebba** 10, **Maja** 6 och **Vera** 3. Till familjen hör också **Hanna Sundberg**, 19 år, som flyttat ut.

Födelsedagen: I arbetets tecken med att förbereda 1:a maj ¶randet. Firar födelsedagen tillsammans med Siv, som blir 40 år i höst, och Hanna, som blir 20 år i år, med ett gemensamt 100-årskalas den 7 augusti.

Gratulerar 90 år

ERIK NYMAN

Namn: **Erik Einar Nyman**.
Född: den 28 april 1920 på Brändö Jurmo.

Bor: I samma by.

Yrke: Pensionerad ¶skodlare.

Intressen: Fiske av allt slag, både yrkesmässigt och som hobby.

Familj: Fru **Ines**, barnen **Gunilla**, **Harry**, **Agneta** och **Carina** med familjer. Sju barnbarn, tio barnbarn.

Födelsedagen: Firas inom familjen. Ingen uppvaktning.

Rebecca Svenblad i Mariehamn fyller 13 år i morgon lördag den 24 april. Hon grattas av mamma.

DÖDA

Vår käre
Erkki Kalevi Rauttu

* 23.7.1937
† 28.3.2010

*Bakom ligger livets
virvlande vind,
framför ligger stillhet
och evig frid.*

Arne m. familj
Kaj
Ann-Maj m. familj

Gunvor

Jordfästningen har ägt rum
i stillhet.

DÖDA

Elmer Söderström

* 3.1.1917
† 17.4.2010

*Jag vill vandra i doftande marker
När solen i väster går ner,
och stilla mej fyllas av friden
som skogarnas skönhet vill ge*

Aili Karlsson
15 mars 1983

Frid och Greta

Släkt och vänner

Jordfästningen
äger rum i stillhet.

Så här stickas babykoftan

Blir babykofta. Koftorna som ska värma nyfödda barn i Etiopien stickas i ett stycke och sys sedan ihop. Det är enkelt, intygar Marianne Bergman och Sirkka Liisa Enqvist.

Minns du vårt reportage om juntan som stickar koftor till nyfödda barn i Etiopien?

Efter publiceringen har damerna i juntan "Faraos döttrar" mer eller mindre blivit nerringda. Fler vill hjälpa till. Fint!

Reportaget fanns i Nya Åland den 15 april.

¶Sedan dess har många ringt och frågat efter beskrivningen, berättar juntamedlemmen **Marianne Bergman**. Det är jätteroligt att så många är intresserade.

Här kommer beskrivningen

för den som vill sticka hemma ¶ eller bilda nya stickgrupper.

¶Ivärr kan vi inte ta emot ¶er i juntan ¶ då kan vi omöjligt fortsätta med att gå hem till varandra, säger Marianne Bergman.

Kampanjen för babykoftor till Etiopien fortsätter fram till sista september. Då ska koftorna skickas från Åland.

För att förenkla ihopsamlandet och leveranserna har syjuntans medlemmar kommit överens med Mariehamns församling. På pastorskansliet placeras en korg där alla kan lägga sin kofta/sina koftor för senare hoppackning och ivägskickning.

¶Alla kan lita på att koftorna kommer fram.

Gör så här:

Garn: Nallegrarn, men även Novita Tennessee bomullsgarn kan användas (eller det garn du har).

Lägg upp 70 maskor.

Sticka 2 räta, 2 aviga. Sticka sammanlagt 22 cm.

Sticka 24 räta, därefter 2 räta och 2 aviga i sammanlagt 22 maskor, därefter 24 räta. Upprepa tills du har sammanlagt 3 cm.

Maska av de 22 räta och aviga maskorna (bildar halshålet). Sticka axelpartierna skilt med rätstickning ca 3 cm framdel och 3 cm bakdel.

Sticka 24 räta, lägg därefter upp 22 maskor, 2 räta och 2 aviga, därefter stickas 24 räta. Upprepa tills du har sammanlagt 3 cm.

Sticka 2 räta, 2 aviga. Sticka sammanlagt 22 cm.

Slutresultatet ska bli ett långt stycke med ett fyrkantigt halshål.

Till sist sys sidorna ihop, kom ihåg att lämna hål för armarna!

TEXT & FOTO:

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Annonsera i den tidning du själv läser!

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Lördag 24.4 kl. 18.00 **Konserter med Intermezzokören** i S:t Olofs kyrka.

Söndag 25.4 kl. 11.00 **Festhögmässa på Ålands flaggas dag**

R Syrén, K-G Sandholm, Britt Lundberg och Kenth Häggblom textläsning, Oratoriekören, barnkör, Elina Granlund, sopran, Sandra Sundblom, trumpet. Procession med Ålands flagga och folkdräkter. Kl. 12.15 kyrkkaffe. Utställning "Vår symbol" teckningar av skolbarn. Avslutning med ålänningens sång.

Kl. 18.00 KUL-TUR i De Gamlas Hem, Oktaven, Siv Ekström och Elina Granlund, fiol.

Kl. 19.00 KUL-TUR i Jomala kyrka med Oktaven, kyrkokören, Therese Karlsson, Alina Sandqvist, Elina Granlund, Ida Kronholm, Anna Häggblom, Fanny-Klaara Rundberg, sång. Sandra Sundblom, trumpet, Siv Ekström, fiol. Matts Stenlund uppläsning. Konstutställning: Stig Petrone, Kari Niskanen.

Tisdag 27.4 kl. 19 Blomskottsauktion i Olofsgården till förmån för mission. Blomskott mottas med tacksamhet. Servering.

Ingen minnesplakett på Vårdö bönehus

VÅRDÖ. Frihetskrigets traditionsförening i Egentliga Finland har hos direktionen för Vårdö bönehus anhållit om att få fästa en minnesplatta på bönehuset med motiveringen att bönehuset fungerade som en central punkt för utbildandet av Skärgårdens frikår, som samlade frivilliga från Åbolands och Ålands skärgård. Kommunstyrelsen ansåg dock

inte att Vårdö bönehus är rätt plats för minnesplaketten över Skärgårdens Frikår med hänsyn till de historiska skeendena under vintern 1918 och det obehag som detta förorsakade i Vårdö.

Istället beslöt man föreslå att plaketten kan uppföras i anslutning till den rastplats som ¶nns vid bönehuset och Vårdö kyrka. (ns)

"Vårdö krigsskola" kallades bönehuset av Skärgårdens frikår när det 1918 var högkvarter för SFK och en 50-mannatrupp tyskar.

nyan.ax

TACK

Varmt tack till Er alla som hedrat minnet av vår kära

Linnéa Karlsson-Lindström

Tack även till personalen på Hammargården och ACS med.avd. Tack även till Mariehamns församling och kaplan Gunnevi Styrström för den fina begravningen.

Allan o. Folke med familjer

Ny på Åland

Den 27 mars klockan 20.32 fick Hugo 2 år och 7 mån en lillasyster som skall heta Ebba. Hon var 51 cm lång och vägde 3.535 gram när hon föddes. Mamma och pappa heter Mikaela Nordin och Magnus Styrström. Familjen bor på Nätö. Foto: PRIVAT

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

” När den kontingent som brukar kallas Kultureliten rider till storms så blir jag som vanligt tveksam.
JONAS THENTE, i DN, om Slussendebatten.

Jack Mattsson får stipendiefond

Tonsättaren Jack Mattssons minne hedras med en stipendiefond inom Svenska kulturfonden. Konserten "Katrina minns Jack", som hölls förra hösten, gav ett netto på omkring 20.000 euro för fonden och lika mycket går Svenska kulturfonden in med.

I det åländska kapital som sätts in i fonden ingår medlen från det stipendiekonto som upprättades vid musikinstitutet i anslutning till Jack Mattssons bortgång 2007 och där ett hundratal inbetalningar gjordes. Tidigare har ett par stipendier till elever vid musikinstitutet delats ut från det kontot som nu innehåller ett kapital på omkring 3.000 euro.

Musikinstitutets rektor Björn Blomqvist berättar att man nu har betalat alla räkningar från höstens konserter och i samarbete med Jack Mattssons anhöriga och kulturfonden skapat statuter för den fond som skall heta Jack Mattssons minnesfond.

Han är mycket glad över att Svenska kulturfonden går in med lika mycket medel som de man samlat in på Åland.

Det är en gest från fonden sida som också beror på att Jack Mattssons stipendiefond är den första åländska inom Svenska kulturfonden.

Rätt plats för fonden

Blomqvist menar också att det är riktigt att fonden finns inom Svenska kulturfonden efter-

Fond. Rektor Björn Blomqvist och Jack Mattssons föräldrar, Allen och Anne-Mi Mattsson, informerade i går om Jack Mattssons stipendiefond. Foto: JONAS EDSVIK

som Jack Mattsson var verksam också i Svenskland och var en musikproffs där. Dessutom menar han att fonden har den sakkunskap som behövs för att förkovra fonden framöver. Kapitalen borde nämligen växa ytterligare så att man kunde dela ut stipendier som har verklig betydelse.

Den konstruktion man nu går in för är att Jack Mattssons stipendiefond skall dela ut stipendier till åländska musikstudenter.

Ansökningarna går till Svenska kulturfonden där de behandlas i dess sakkunnig-

gan men sedan har rektor och en lärare vid musikinstitutet, samt representanter för familjen Mattsson, sista ordet vilket garanterar det åländska intresset också i framtiden.

Den första möjliga utdelningen ur fonden är år 2012.

Lokalt stipendium kvar

Trots att de pengar som samlades in på det tidigare stipendiekontot i samband med Jack Mattssons jordfästning läggs till fondkapitalet så fortsätter man, som tidigare, att dela ut även ett lokalt stipendium till en studerande vid musikinstitutet.

Enligt Björn Blomqvist är det lärarkollegiet, i samråd med familjen Mattsson, som väljer mottagare. Det här är ett stipendium som man inte behöver ansöka särskilt om.

Vid gårdagens presskonferens kring den nya fonden närvarade Jack Mattssons föräldrar, Allen och Anne-Mi Mattsson.

Det är storartat att Jacks namn på det här sättet kan leva vidare, säger Allen Mattsson.

Han vill passa på att påminna om att en hel del musik av Jack Mattsson ingår i programmet vid den kulturdag som ordnas i Jomala av kan-

tor Kaj-Gustav Sandholm nu på söndag.

Samarbetsprojekt

Björn Blomqvist vill för egen del tacka Carol Forsblom, som ställde sig till förfogande som producent för Katrina minns Jack och Jakobstads sinfonietta som medverkade genom att ta in konserterna i sitt årsprogram.

På det sättet blev det ett trepartssamarbete mellan Åland, Nyland och Österbotten, säger Blomqvist.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Intermezzokören bjuder på vårkonsert

i Jomala kyrka på lördag kväll kl 18. Enligt körens dirigent Guy Karlsson bjuder man bland annat på smakprov ur det jubileumsprogram som man skall framföra i november. Kören fyller 20 år i år.

Det blir ett par gospelaktiga sånger, en sång ur verket Gloria av Tore W. Aas, en avdelning visaktiga sånger i den stil som kören sjöng för 4-5 år sedan med musik av bland andra Bob Dylan och Anders Widmark med pianoackompanjemang av Andreas Karlsson, och som avslutning en avdelning med svensk körlyrik och ett par sakrala sånger acapella.

Inträdet är fritt.

Stråkmusik bjuds det på

vid en stråkkonsert med violin- och celloelver i Ålands musikinstitut i dag, fredag, kl 17. Det blir en konsert med både små och stora solister sammanlagt drygt tjugo elever som framträder. De medverkande är elever till violinläraren Stephan Kemetter och celloläraren Klas Edvall. Inträdet är fritt och det blir servering i pausen.

Vivakören ger konsert på temat

Längtan på söndag kl 18 i Alandicas musikal. Det blir musik med stor spännvidd, allt från Henry Purcell till Dolly Parton. Anders Laine ackompanjerar på piano. Konserten ges även på Pellas i Lemland den 28 april kl 19.30.

"Skuggor" är namnet på

ett reportage i TV Åland från Mariehamns litteraturdagar, med intervjuer med Augustprisvinnaren Steve Sem-Sandberg och deckarförfattarduon Hellström & Roslund, som utifrån olika erfarenheter samsas under årets tema, Skugga. Programmet sänds i kväll, fredag, kl. 20 och onsdag den 28 april vid samma tid.

Valborgssång skall det bli

hos Uffe på Berget också på valborgsmässoafton år. Per-Erik Karlsson i Manskören åländska sångare berättar att det nu är 46:e gången kören sjunger i våren vid caféet. Första gången, 1965, var cafébygget inte helt klar ännu.

I programmet, som inleds kl 19.30, utlovas traditionella vårsånger som, bland andra, Sköna maj, O hur härligt majsol ler och Vintern rasat.

Vi sjunger också Knut Grüssners Vårpsalm tre-stämmigt i ett arrangemang av vår dirigent Lena Svartström.

Till vårsången på Uffe på berget hör det traditionella vårtalet som hålls av manskörens hedersordförande Stig Nordman.

Längtan till med Vivakören

Alandica söndag 25.4.2010 kl 18.00

Pellasgården onsdag 28.4.2010 kl 19.30

Biljetter 15e på plats eller förköp Nya Apoteket

Juli gäller igen för Alandia Jazz

Alandia Jazz får nu stöd av Mariehamns kulturnämnd men måste samtidigt flytta festivalen, som var planerad till början av augusti, till juli. Det blir en lite annorlunda festival, säger konstnärliga ledaren Edward Mattsson.

Alandia Jazz har traditionellt hållits i juli men flyttade i fjol till början av augusti. Publikmässigt blev festivalen inte någon framgång och kulturnämnden tvekade att på nytt stöda ett evenemang vid en tidpunkt som kolliderar med en del andra evenemang. Nu har arrangörerna valt att förlägga festivalen till 8-10 juli.

Men även nu blir det en kollision. Nämnden har beviljat bidrag för Sabaar, Hej Åland, en afrikansk festival som hålls den 9-10 juli.

Tvingades flytta
Edward Mattsson, saxofonist

Inget stöd för höstblues

KULTUR. Föreningen Mariehamn Jazz & Blues har fått avslag på sin anhållan om stöd för evenemanget Höstblues. Föreningen planerar att skapa ett systemevenemang till Mariehamn Winter Jazz. Festivalen skall enligt planerna hållas i bland annat Alandica. Den totala budgeten är 24.400 euro och man hoppades få 6.000 euro

Jazz. Patrik Bomans Seven Piece Machine, ett av banden på fjolårets Alandia Jazz. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

och konstnärlig ledare för Alandia Jazz, konstaterar att man blev tvungen att flytta festivalen och att den nu hålls samtidigt som Baltic Jazz i Åboland. Några planer på att dela musik med den festivalen har man dock inte.

Det är ju ingen mening med att samma program ges på flera ställen i landet.

Annorlunda festival

Men den festival man nu planerar blir ganska olik den

som genomfördes på Alandica i fjol. Det blir inga stora konserter utan man planerar i stället för flera mindre och intimare arrangemang, bland annat på Pub Bastun.

Mera i jazzklubbssstil.

Mattsson utlovar samtidigt en mycket rymbaserad och svängig repertoar med jazz i feelgood-stil.

Man skall inte bara sitta stilla och lyssna utan kunna dansa också.

Viika grupper och artister som är på gång vill han inte avslöja i det här skedet. Det återkommer man till inom kort.

Alandia Jazz har just nu ingen ordförande. I den styrelse som valdes på årsmötet sitter, utöver Mattsson, även Fredrik Erlandsson och Robert Zetterqvist. Enligt Mattsson fungerar man närmast som en arbetsgrupp.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Emmaus Ålands Fredsförening beviljades ett bidrag på 2.000 euro för föreningens program under kulturnatten i augusti och Mariehamns pensionärsförening ett bidrag på 1.000 euro för kulturprogram vid en storträff med finlandssvenska pensionärer i Mariehamn den 28 april. (jk)

Kultur i vården

Ålands kulturdelegation söker intresserade kulturarbetare att engageras i delegationens pilotprojekt Kultur i vården.

Kulturdelegationen tillsammans med de två äldreomsorgshem som samarbetar kring projektet väljer på basen av intresseanmälan ut ett antal kulturarbetare från olika konstområden att anlitas för engagemang på äldreomsorgshemmen.

Öppna föreläsningar kommer att hållas i samarbete med bl.a Nordens Institut på Åland.

Din intresseanmälan samt ett förslag till projekt och CV riktas till Ålands kulturdelegation, PB 1060, AX-22 111 MARIEHAMN senast den 7 maj.

För närmare information kontakta kulturkonsulenterna på tel. 25 512 eller e-post: yvonne.torneroos@regeringen.ax

Medverkar.

Marie Johansson, klarinett, Åke Hillar, dirigent, och Sara Karlsson, piccoloflöjt finns med på ungdomsorkesterns konsert på lördag.

Foto: PRIVAT

Variationsrikt med ungt blå

Mariehamns ungdomsorkester ger vårkonsert i Alandica på lördag kväll. Konserten bjuder på program av flera olika musikgrupper inom orkestern, berättar Krister Norrgrann.

Konserten inleds av en slagverksensemble som under Martin Welanders ledning spelar ett stycke av John Cage. Därefter bjuds det på en stor brassensemble som leds av Åke Hillar, dirigent också för nybörjarorkestern vars medlemmar började spela i oktober.

A-orkestern, som avslutar första avdelningen, inleder i en liten sättning med Sara Karlsson som solist på piccoloflöjt i Vivaldis välkända och vackra Largo. Före pausen spelar A-orkestern i full

sättning en uvertyr samt ett medley som är en hyllning till Michael Jackson.

Ny brassgrupp

Efter pausen får publiken stifta bekantskap med en ny grupp som kallar sig MBQ, Mariehamn Brass Quintet. Gruppen, ledd av Hillar, består av fortfarande aktiva musikanter som nu befinns ute i arbetslivet.

Det har länge funnits en idé att starta en vuxenorkester och nu har också Finlands svenska sång- och musikförbund lanserat projektet Skrubbmusiker, det vill säga musikanter som har spelat tidigare men kanske haft uppehåll några år, berättar Norrgrann.

Han avslöjar också att det finns planer på en åländsk

vuxengrupp från hösten.

I konsertens andra avdelning spelar A-orkestern inledningsvis en serenad av Derek Bourgeois. Därefter är det dags för Marie Johansson att spela andra satsen ur Crusells tredje klarinettkonsert till A-orkestens ackompanjemang under ledning av Per Lyng, som också dirigerar det tidigare nämnda larget.

Konserten avslutas med jazztoner och häftiga slagverksolon innan man sätter punkt med en marsch. Biljetter kan köpas av ungdomarna samt i Alandica en timme före konserten som inleds kl 18.

Kulturnämnden i Mariehamn beviljade vid sitt möte i onsdags ungdomsorkestern ett bidrag på 1.200 euro för konserten. (jk)

PENTIK®

UPPSKATTADE PRESENTER TILL VÅRFESTEN

Lämna in önskelistan till vår butik!

ÅLAND Ekonomiegatan 3 • må-on, fr 10-18, to 10-19 och lö 10-15 • www.pentik.com

Vi öppnar på fredag!

Öppettider i April
Fre-Lör 11-24.00
Sön-Tors 11-21.00
Dagens rätt mån-fre 9,50€

Är ni en grupp som vill golfa och äta?
Boka gärna i förväg på tel 17613
Mer info på www.bryggan.ax

Lyyskis Fastigheter ^{rfm} _{AFM}

Pålitlig – Kunnig – Förmänlig

KAPTENSVILLA I 1 1/2 PLAN I CENTRALA MARIEHAMN

Charmig Kaptensvilla med trevliga attribut som inkluderar entréplan, övre plan och källarvåning samt fristående garage. Huset är uppfört 1952 i stock, pålad gjuten betonggrund med källarvåning, sprittrappad ytterfasad, tegeltak, med en bostadsyta på uppskattningsvis 160 m². Villan är i bra skick, renoverad och väl underhållen med stora ljusa rum och högt till tak på såväl entréplan som på övre plan. Entréplanet inrymmer hall, wc, kök, servicrum/pentry, gästrum, stort vardagsrum med öppen spis samt rymlig matsal. Genomgående ekparkett, nyrenoverat och modernt inrett Puustelli-kök med laminatgolv. Övre plan har massivt trägolv och inrymmer fräscht, nyrenoverat badrum samt 4 rymliga sovrum med rejåla garderober. Källarvåningen inrymmer pannrum, förråd, matkällare, hobbyrum samt bastu med tillhörande omklädningsrum & tvättstuga där det finns en vedspis. Vattenburen centralvärme från oljepanna, braskamin som komplement, vedspis i källaren. Tomten är 400 m², vårdad med vackert blommande planteringar samt uteplats och sittbensår. Anslutet till kommunalt VA, MCA. **Utgångspris 320 000€.**

ÄLDRE NOSTALGISKT BOSTADSHUS I HAMMARLAND, TORP, ÖSTANTRÄSKVÄGEN

Med fint och skyddat läge vid skogsdunge i landsbygdsområde ligger bostadshuset uppfört i slutet av 1800-t i stock på krypgrund m stenfot, brädfordrad fasad och plåttak. Husets yttre mått är 5 x 12 m samt kalkkvist och balkong. Huset har grundrenoverats invändigt samt tilläggsisolerats och inrymmer i entreplan; kök, vardagsrum samt hall med kaminhörna har träplankgolv, liten toalett m dusch. Övre våningen inrymmer; två sovrum samt arbetsutrymme m klädkammare, genomgående, trägolv i furu samt laserad träpanel i tak med taklister i hampa/syntet. Nybyggd balkong mot nordväst i stadig träkonstruktion (2009). På gården finns separat förrådsbyggnad (10 m²) med vedluder (5 m²) samt bastubyggnad, tomten är 2440 m². Endast 11 km till Mariehamn. Uppvärmning sker genom direkt el via radiatorer, Jötul kökspis med kokplatta och ugn, samt Jötul kamin i hjärtat av huset. Kommunalt vatten, avloppet till septiktank (kan anslutas till kommunalt avlopp 2010). **Utgångspris 104 000€.**

LÄGENHET, 3 RUM + KÖK, 84 M² PÅ KÖPMANSGATAN 14 I MARIEHAMN

Elegant, stilren hörn- och genomgångslägenhet på våning II i centrum av Mariehamn. Lägenheten är mycket ljus med högt till tak, grundrenoverad 2009 där det gamla har känslolöst bevarats. För dig som söker något enastående speciellt, är denna trerummare en pärla. Golven lagda i ekparkett med dekormålade träsklar, klinkergolv samt kakel på väggar med glasmosaikslag i badrum, väggarna klädda i tapet. Puustelli köks- och badrumsinredning, bänkskivor i granit och massiv ek, vitvaror i rostfritt. Lägenheten inrymmer rymligt kök m utgång till delad balkong, vardagsrum, sovrum med stor klädkammare, bibliotek/sovrum, stort badrum, inbjudande rymlig hall, stora förrådsutrymmen på vind samt i källare. Gemensamma utrymmen; bastu o tvättstuga, förrådsutrymmen, hobbyrum, stor gård, bilparkering på gården. Huset uppfört 1934 i träkonstruktion, plåttak (1995) träfasad (målad 1996), entrédörrar med kodlås (2004) och lägenhetsdörrar (2009) utbytta. Uppvärmning gm fjärrvärme. Bolagsvederlag 294€/mån. **Utgångspris 195 00€.**

TVÅ 2-RUMS LÄGENHETER PÅ NORRAGATAN 30

Två separata tvårumslägenheter i övre våningen 43 m² respektive 35 m², bägge har ett 12 m² stort utrymme i separat gårdsbyggnad med uteplats och gård. Mer information på hemsidan. **Utgångspris 123 000€** (skuldfritt 129 420€) **samt 108 000€** (skuldfritt 114 420€).

Lyyskis Fastigheter – Ett tryggt val!

Ålandsvägen 23 B • E-post: inger@lyyski.ax, tomas@lyyski.ax
 Tel 018-23 510 • www.lyyskikonsult.ax

Bar gasmask efter bakterielarm

När provtagningar i bergsskyddet visade på höga halter legionellabakterier tog Lennart Alexandersson och hans medarbetare på sig gasmasker.

Legionellabakterierna upptäcktes i den stora kylvattenbassängen i bergsskyddet i staden.

Vid en rutinmässig kontroll den 22 mars konstaterade personalen att det fanns stora mängder bakterier i bassängen som rymmer 550 kubikmeter vatten.

Bakterierna hade också spritt sig till den intilliggande mellanbassängen och avlopps-bassängen.

Legionellabakterier kan ge upphov till lunginflammation som kallas legionärssjuka. Den sprids genom inandning och drabbar oftast personer med nedsatt immunförsvar. Andra symptom är huvudvärk, muskelvärk och diarré.

Inte första gången

Lennart Alexandersson, anläggningsansvarig för Bergsskyddet, kontaktade genast Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Det här var inte första gången man hittat legionellabakterier i vattnet. I mars i fjol uppmättes 1.000 cfu (koloniformade enheter) per liter vatten. Före det gjorde man rutinmässiga kontroller vart tredje år, berättar Lennart Alexandersson.

Den här gången visade provtagningen att vattnet i kylvattenbassängen innehöll långt större mängder, 6.500 cfu per liter.

En chockklorering genomfördes snabbt. 30 liter klor pumpades runt i kylvattenbassängen och mellancisternen. En vecka senare togs nya prover som analyserades vid statens institut för hälsa och välfärd (THL).

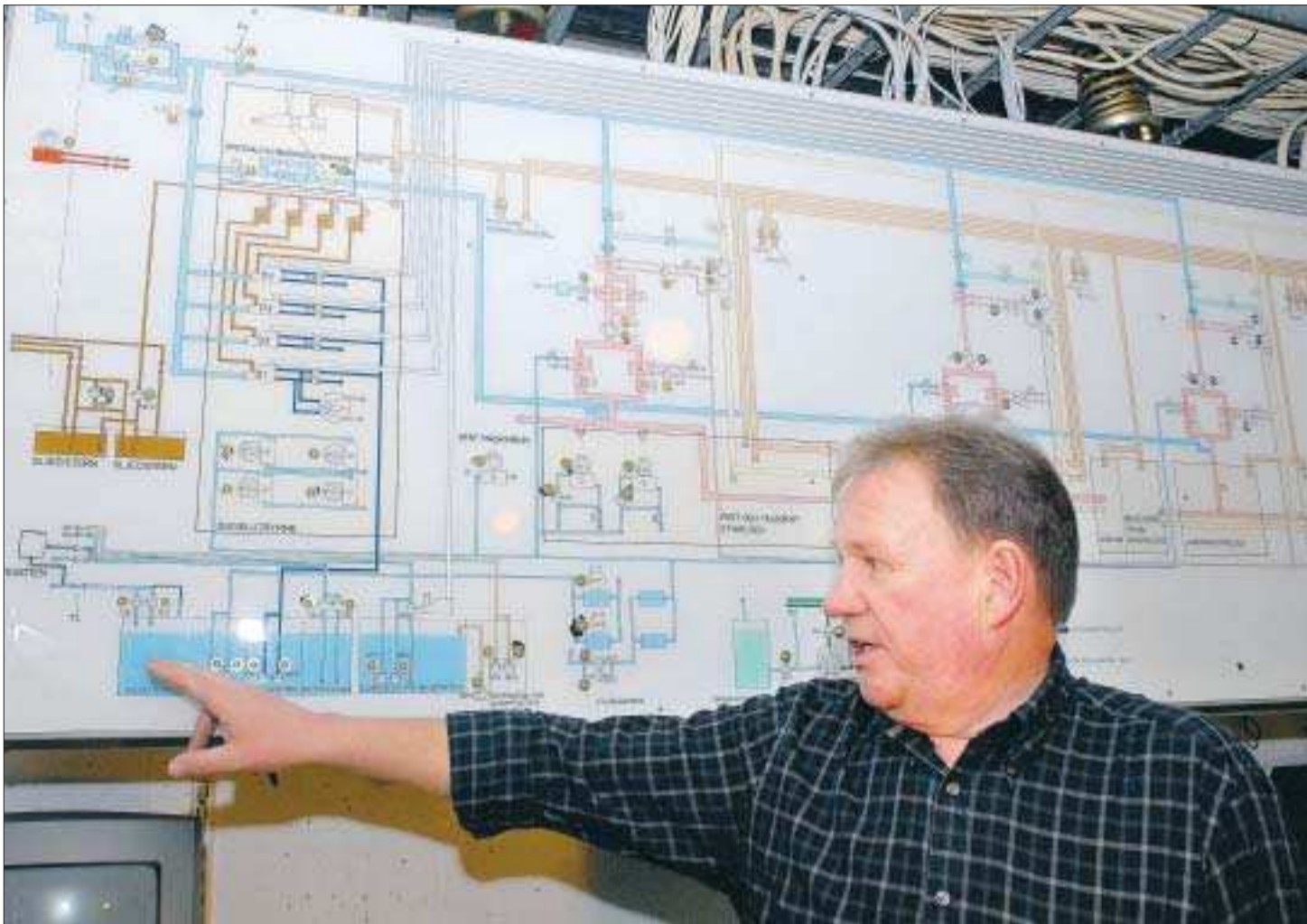
Då var legionellabakterierna nere på 17 koloniformade enheter per liter.

Från grundvatten

Kylvattenbassängen ligger cirka 8 meter under havsytan och legionellabakterierna kommer med från grundvattnet, säger Lennart Alexandersson.

I regel är det bara han och en arbetskamrat som rör sig i närheten av kylvattenbassängen. När proverna visade att det fanns legionellabakterier i vattnet skaffade de sig gasmasker som de tog på sig när de gick in i rummet där bassängen finns.

Legionellan växer till sig när temperaturen är runt 20 grader och uppåt. I går var tem-

Kartlagt. Lennart Alexandersson visar hur vattnet flyttas mellan bassängerna i bergsskyddet. Bakterierna hittades i den stora kallvattenbassängen och de spred sig till mellanbassängen intill.

peraturen vid kylvattenbassängen 18 grader.

Vattnet som har renats med klor lagras fortfarande i bergsskyddet. Innan det kan släppas ut i Slemmern med dagvattnet krävs ett skriftligt tillstånd från ÅMHM.

Legionellabakterier finns i naturen, både i mark och vatten. Det finns inga gränsvärden för dem, varken på nationell eller EU-nivå, säger miljöskyddsinspektören **Magnus Eriksson** på ÅMHM.

Det är inte farligt i sig när det finns i vatten, utan när det kommer i ångform.

Och man kan inte utesluta att det kan hända i ett slutet utrymme i bergsskyddet, så han konstaterar att personalen gjorde rätt när man använde gasmasker.

Ultraviolettera strålar

I framtiden kan vattnet som som passerar bergsskyddets dieslar och kylaggregat renas med ultraviolettera ljusaggregat. Det beräknas kosta mellan 50.000 och 90.000 euro. Mariehamns stad, landskapet och staten delar på kostnaden för den satsningen.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Här fanns de. Bassängen där legionellabakterierna först upptäcktes ligger i ett rum i bergsskyddet cirka åtta meter under havsytan.

Testat. En ny mätning gjordes efter en chockklorering då 30 liter klor blandades med vattnet i kylvattenbassängen.

*Filled by laboratory:		Date of arrival: 30 th March 2010	Date of analysis: 31 st March 2010
Culture number: 4228		Volume analysed: 1000 (l)	
Smallest legionella concentration possible to be detected: 17 cfu/l			
Results			
Legionella bacteria tested in total: 390 (173) analysed:			
- <i>Legionella pneumophila</i> species:			
- <i>L. pneumophila</i> serogroup 1 < 17 cfu/l			
- <i>L. pneumophila</i> serogroup 2-15 < 17 cfu/l			
Other Legionella species < 17 cfu/l			
All legionellas together < 17 cfu/l			
Other results:			
Aerobic microbes (2 days, 30 °C)		150 000 000 cfu/l	
Heterotrophic bacteria (3-5 days, 20 °C)		890 000 000 cfu/l	
Heterotrophic bacteria (14 days, 20 °C)		940 000 000 cfu/l	

VULKANASKAN FRÅN ISLAND

Upp igen. I dag finns Air Åland i luften igen. Foto: ERKKI SANTAMALA

Air Åland flyger igen

Efter en veckas ofrivilligt uppehåll får Air Ålands plan nu luft under vingarna igen.

Från och med i dag flyger man både till Helsingfors och till Stockholm.

Nu har begränsningarna för flygtrafiken på grund av vulkanutbrottet på Island lättat. I bästa fall kommer inte heller dessa utsläpp att ställa till problem på samma nivå som tidigare, skriver Air Ålands vd **Jan Erik Sundberg** i ett pressmeddelande.

Air Åland har av den anledningen beslutat att flyga från i morgon fredag. Morgonturen till Helsingfors och returen till Mariehamn går enligt turlista. På eftermiddagen avgår Air Åland från Mariehamn kl 16.25 med retur från Helsingfors kl 20.25. Till Arlanda avgår Air Åland kl 17.00 med retur till Mariehamn kl 19.30

Enligt turlista

På lördagen flyger Air Åland enligt turlista.

Söndag avgår Air Åland kl 16.25 från Mariehamn till Helsingfors med retur kl 20.25, meddelar Sundberg.

Från måndag den 27 april flyger Air Åland enligt turlista under förutsättning att inte vulkanutbrottet på Island på nytt leder till begränsningar i flygtrafiken.

Air Ålands bokningskontor håller öppet kl 06.30-21.00 vardagar.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Pengarna tillbaka för betalade charterresor

De resenärer som skall resa inom en snar framtid har redan slutförklarad sin resa till oss. Om charterarrangören sedan tar ett beslut att ställa in resan får kunden pengarna tillbaka.

Det säger **Eva Carlsson** på Ålandsresor med anledning av att flera av deras kunder misstolkat Nya Ålands artikel om resebranschen.

Gällande reguljärflyg förekommer lite olika regler för olika bolag när det kommer till återbetalning et cetera. Kunden skall kontakta det ställe där man köpt flygbiljetten för ytterligare information och hjälp.

Carlsson poängterar att Ålandsresor jobbar som vanligt gällande alla kommande resor och bokningar som involverar flyg.

Vi utgår från att resan blir av. Helt i enlighet med researrangörer och flygbolag. (tt-s)

Seminarium om Skottlands självstyre

På tisdag ordnas ett seminarium på Åland under rubriken "En avstämning efter tio års självstyre i Skottland". Talar gör Eve Hepburn från Edinburgh.

Det skotska parlamentet har varit verksamt i över tio år. Det skotska politiska livet har genomgått stora politiska förändringar men behovet av konstitutionella ändringar fortsätter att dominera det politiska samtalet.

Doktor **Eve Hepburn**, som leder seminariet, är seniorforskare i statsvetenskap och internationella relationer vid universitetet i Edinburgh. Hon har länge undersökt det skotska politiska livet vetenskapligt och leder ett forskningsprojekt om öregioners politik, ett projekt där också Åland ska ingå.

Ser på följderna

Seminariet, som arrangeras av lagtinget och Ålands freds-

institut, hålls tisdagen den 27 april klockan 13-15 i lagtingets auditorium. I ett pressmeddelande berättar **Susan Simolin** vid fredsinstitutet mer om mötet:

I sin presentation diskuterar Eve Hepburn frågan om varför utvecklingen har tagit en sådan riktning mot ökat självstyre och hur självstyrelsen i Skottland har institutionaliserats. Till sist kommer hon att diskutera vilka resultat och konsekvenser

som följer med de politiska förändringarna i Skottland. Kan man tala om framsteg eller misslyckande? Och ska det verkligen ses som ett viktigt steg mot självständighet?

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Leder forskningsprojekt. Doktor Eve Hepburn från universitetet i Edinburgh kommer till Åland den 27 april för att berätta om det skotska självstyret.

God skörd för Ömsens kunder!

25%

SOM DU SÅR FÅR DU SKÖRDA

Sätter du ett frö vill du också att det ska gro och ge en riklig skörd som du kan njuta av. Så är det också med Ömsen försäkringar. När du försäkrar dig hos oss får du närhet, trygghet och service. Och dessutom fina rabatter.

SKÖRDA VINSTEN! Du är med och skördar vinsten i år i form av en återbäring på din Hemömsförsäkring. Återbäringen är **15%** i år.

GÖDSLA OCH FÅ MER! Du kommer dessutom att få **10%** extra samlingsrabatt på din Hemömsförsäkring om du har en privat trafikförsäkring kombinerad med en frivillig fordonsförsäkring för din bil eller motorcykel.

www.godskord.nu

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

Köpmansgatan 6, AX-22100 Mariehamn.
Telefon +358 18 27 600, Fax +358 18 27610
E-post: info@omsen.ax, www.omsen.ax

Många barn men få platser i staden

Läget är betydligt mera ansträngt i år än vid samma tid i fjol inom barnomsorgen i Mariehamn. De lediga platserna är få och fler ansökningar väntas.

Stadens socialförvaltning har fördelat platserna i familjedaghem, daghem och fritidshem inför våren och sommaren och fram till december i höst.

Läget är ansträngt, konstaterar förvaltningen för barn under 3 år. Inom bara två lediga platser inom familjedagvården och i norra stan och centrum finns inga lediga platser alls för barn 3-7 år.

I södra staden finns det tio lediga platser för 3-7-åringar och sex halvdagsplatser på Flaggskäppet i centrum. Några daghem kommer att inleda höstterminen med flera barn än platser på grund av syskonskap.

Efter att platserna fördelades har det kommit ytterligare tolv platsansökningar inför hösten. Fler ansökningar väntas i vanliga fall kommer det mellan 20

och 40 tilläggsansökningar under året.

Platsunderskottet är alltså större än under tidigare år.

Färre småbarnsplatser

Om landskapets nya barnomsorgslag träder i kraft inom 2010 enligt förslaget kommer barngrupperna att bli mindre inom familjedagvården. antalet småbarnsplatser riskerar att minska ytterligare eftersom några familjedagvårdare går i pension i år.

Att barn under 3 år som får syskon inte får behålla dagisplatsen enligt den nya lagen spelar liten roll inom stadens barnomsorg, konstaterar socialförvaltningen. Barnen är oftast över 3 år när ett nytt syskon anländer.

Nu ska olika alternativ utredas för att lösa problemet med få barnomsorgsplatser. alternativen ska presenteras för socialnämnden i maj.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Elevriksdag på Åland

Den 44:e elevriksdagen hålls på Åland i helgen. Ett hundratals skolungdomar från Svenskfinland samlas i Ålands lagting och behandlar motioner om bland annat om användandet av Open Source-programvara i skolorna och förslag på nya läroämnen för gymnasier.

Från i kväll klockan 17 till söndag förmiddag ska ett hundratals elever och studerande från grundskolans övre årskurser, gymnasier, yrkesskolor och folkhögskolor från alla svenskaland håll av Finland mötas för Elevriksdag 2010.

Finlands Svenska Skolungdomsförbund (FSS) ordnar

sin fyrtyofjärde Elevriksdag, denna gång i Ålands lagting. Delegationerna ska behandla motioner som lämnats in till Elevriksdagen.

Årets motioner tangerar frågor som studerandes ekonomiska trygghet, användandet av Open Source-programvara i skolorna och förslag på nya läroämnen för gymnasier och yrkesskolor. Andra ärenden som står på föredragningslistan är behandling av FSS utbildningspolitiska program samt val av ledning för förbundet, skriver man i ett pressmeddelande.

I öppningen deltar representanter för Ålands landstingsregering. (ns)

Nyängen-föräldrar vädjar om nybyggt daghem

Linda Söderström, mamma till Elina 4 år, har tröttnat på att stadens löfte om ett nybyggt Nyängens daghem inte förverkligas.

Hon har startat en namninsamling för att alla som vill – särskilt unga familjer i centrala Mariehamn – ska kunna ge sitt stöd.

Nya Åland berättade förra månaden om personalens vädjan om ett nybygge. De har tålmodigt väntat i 13 år faktiskt väntat förgäves på att staden ska infria sitt löfte om ett nytt dagis i stället för de två kontorsbaracker man huserat i allt sedan gamla Lillstugans dagis utdömdes på grund av mögel.

Nu finns ett förslag att enbart bygga ut barackdagiset med en avdelning. Varken personalen eller föräldrarna vill ha ett daghem där de två gamla avdelningarna håller låg standard och den nybyggda hög.

Många problem

Linda Söderström berättar att det var lätt att få föräldrarna att skriva på hennes upprop.

Det är mycket problem med huset. Det är kallt och dragigt, inte minst på golvet där barnen sitter och leker. I vintras var det ibland bara 15 grader varmt på morgnarna. Huset värms med el, och så skulle det bli även i fortsättningen ifall det enbart blir en utbyggnad.

Dessutom har det skett många översvämningar i huset under de 13 år som gått, framför allt i toaletten som samtidigt är tvättstuga och förråd.

Ungefär 30 gånger har avloppen svämmat över. De är antagligen helt underdimensionerade.

Skralt i centrum

Det luktar konstigt i stadskrubben. Matvagnen får inte plats någon annanstans än i personalrummet. Frysboxen står i personalens omkläd-

Kämpar. Linda Söderström, här med 4-åriga Elina i famnen, kämpar för att förmå staden att satsa på ett nybyggt Nyängens daghem i stället för att bygga ut barackdagiset. Personalen har väntat i 13 år på att löftet om ett nybygge ska infrias. Foto: JONAS EDSVIK

ningsrum. När ett barn är på wc får resten inte rum att klä på sig. Listan kan göras lång.

Nu har nya daghem byggts i både norra och södra staden, säger hon, men inte i centrum.

Ska vi ha barackdagis i centrum av stan? Ska vi föräldrar skjutsa våra barn till dagis i norr och söder?

Linda Söderström befarar att personalen vill börja söka sig till rymligare och mera lättarbetade utrymmen.

Personalen här är helt underbar och vi förstår inte att de orkar. De har kämpat länge för ett nytt dagis och trots på löftet, men nu har vi fått signaler om att de börjar tröttna. Nyängen har också färre sökande än andra dagisar när ny personal behövs.

Blivande föräldrar

Elina Söderström får två

nya syskon om några veckor. Linda Söderström hoppas att också de som inte i dag har sina barn på Nyängen skriver under. Generationsväxlingen i innerstaden är i full gång.

Namnlistorna kommer att finnas på Nyängens dagis till och med fredagen den 7 maj. Den som vill får gärna komma hit och skriva på efter klockan 13 på vardagarna, uppmanar hon.

Daghemmets föreståndare **Tove Nordin** är införstådd med namninsamlingen. Listorna ska sedan lämnas till stadsstyrelsen tillsammans med ett upprop med rubriken Vi vill ha ett nytt Nyängen.

Namnlista. Föräldrarna har skrivit under uppropet för ett nytt dagis, och nu ber Linda Söderström också de som inte ännu har barn på daghemmet att hjälpa till. Listorna finns på Nyängens dagis till den 7 maj. Foto: JONAS EDSVIK

Internationella Hjärtveckan

Föreningen Vårt Hjärta delar ut informationskrifter samt svarar på frågor om föreningen

uppmärksammar vi **tisdagen den 27 april kl 10-15** på Nya Apoteket med gratis mätning av ditt kolesterol.

Nya Apoteket

tiivi

Fönster och dörrar
Monteringsvisningar

I MARIEHAMN:

Mån 26.4. kl. 15-18: Högbäckagatan 2
Tis-Ons 27.-28.4. kl. 12-18: Genvägen 10
Ons. 28.4. kl. 12-18: Roskarlsvägen 11

- ☑ Energieffektiva Tiivifönster och dörrar.
- ☑ ISO9001 certifierad monteringsvisning!

Vi är på Åland vecka 17.
Beställ kostnadsfri visning!

Tiivituote Oy
Stefan Toivola 020 7690 323, Jari Munck
020 7690 366, Leo Tham 020 7690 370

Ser bra ut. Även på din energifaktura.

Flergångs
erbjudanden

Nyankortet
sätter guldskåp på tillvaron
2010

matt.huset

Ålandsvägen 32, tel. 15 770.
Öppet: vard. 10-17, lörd. 11-14

10% på hela sortimentet.
(Gäller ej gångmattor, rea- eller beställningsvaror.)

Nya Åland

Flergångserbjudandena gäller t.o.m. 31.1.2011.

**VI STÄNGER
TIDIGARE**

Idag 23 april stänger Nya Åland
kl. 15.00 på grund av kurs.

Äntligen

FREDAG

TITTES TRÄDGÅRD

PORTRÄTT

KRÖNIKA

FRÅGELÅDAN

SERIER

NÖJE

UFFE GUSTAFSSON

50 ÅR, SOPHJÄLTE FRÅN ULFSBY

Foto: STEFAN ÖHBERG

ÄNTLIGEN FREDAG TIPSAR

Läser: Just Kids, rocklegenden **Patti Smiths** självbiografi. Kärlek, rockmusik och New York-romantik under 1960-1980-talet. Har kallats årets bok so far.

För övrigt... har jag börjat sticka. Tanken är att det ska bli en baby-tröja, men med mitt tålamod är jag glad om det blir en handledsvärmare.

Tanja Lönnqvist, reporter.

Lyssnar på: Freddie Wadling Den mörka blomman / The dark flower. En skiva med Wadling ska inte vara en skiva till kaffet. Framför allt den engelskspråkiga skivan på den senaste dubbeln ger hans mäktiga röst ett större svängrum och når understundom upp till gammal Cortex-klass.

För övrigt... rekommenderas **Robert Lagerströms** biografi "Freak" till alla med intresse för Wadling eller Göteborgs punkscen.

Lisa Bergqvist, programledare på Åland 24.

Lyssnar på: Just Like Anything med Jackson C. Frank. **För övrigt...** botaniserar jag våren till ära i de åländska blombutikerna med följden att min lägenhet ser ut som ett växthus. Någon som behöver trädgårdshjälp mårne?

Annika Kullman, reporter.

UFFE GUSTAFSSON, 50 ÅR, SOPHJÄLTE FRÅN ULFSBY

Mannen med en egen by

–Jag vill leva länge men chaufförer brukar inte bli så gamla. Jag har dragit in en hel del avgas i mina dagar. Inte blir det bättre av att Uffe Gustafsson tillbringar vårvällarna plockandes skräp utmed stora vägen in till stan. Men som han säger:

–Någon måste ju göra det!

På familjen Gustafssons vinglasade veranda i Jomala Ulfsby står en uppstoppad räv.

Den hittade jag en vinter på motorvägen norr om Helsingfors, säger Uffe.

Räven är inte det enda han plockat upp längs vägarna. Varje vår samlar Uffe, ensam och utan ersättning, skräp från Jomala kyrka till Sparhallen. Förra året blev det hela nitton sopsäckar.

Pengar, en kamera, paraplyer – allt går åt i dikena. En del av navkapslarna hänger han upp på garageväggen, men det mesta är bara skräp. Eller vad sägs om de 76 tomma voçka-kåskorna han hittade fjöl? Året före räknade han till 90 stycken av samma märke.

Jag tycker det ser för jävligt ut längs vägarna. Folk tänker kastar jag ut skräpet genom fönstret så är det inte mitt problem längre.

Det är en attityd Uffe har liten förståelse för.

Det finns en slöhet hos människorna som gör mig irriterad.

När klasskompisarna körde moped efter skolan jobbade Uffe på barndomsgården i Ulfsby.

Då hade man det upp hit, säger han med ett leende och mättar i näshöjd.

Som familjens äldste son kände han en viss press att ta över gården efter föräldrarna men lillebror Dick gjorde det istället. Uffe läste till kock vid Ålands yrkesskola. Och tur var väl det. Där träffade han nämligen **Elisabeth**, skolans vackraste flicka.

Ätminstone från min sida var det kärlek vid första ögonkastet!

Så småningom blev de ett par. Trägen vinner, säger Uffe och skrattar.

I dag har de två barn, sonen **Christian** som bor i Oslo och dottern **Maria** som studerar i Åbo.

Som tonåring hade Uffe mycket lätt för matematik och brukade roa sig med att multiplicera tresiffriga tal i huvudet. I sjunde klass hade han räknat ut både åttans och nians matteböcker.

Sedan fick jag ingen stimulans och tappade motivationen. Jag satt och rullade tummarna på timmarna och började spela allan.

Det är det man inte tar sig för i livet som man ångrar, säger Uffe. I dag önskar han att han studerat vidare på en högre nivå gärna matematik.

Efter yrkesskolan jobbade han till sjöss en kort tid men klarade inte av sjögången.

Då erbjöd sig min gudmor salig **Solveig Erikson** att ordna jobb till mig på någon fransk stjärnrestaurang men jag var nykär och lite feig och tiden bara rusade iväg. Dessutom är jag nog för lång för att jobba i kök!

Istället började han på Mathias Eriksson och efter ett par år på HTA (dagens Samtrans). Arbetet som lastbilschaufför tog honom kors och tvärs i Norden. Jag vet hur asfalten ser ut, konstaterar han.

På 1980-talet spenderade han 50 timmar i veckan på olika färjor till och från Åland.

Folk trodde till sist att jag var anställd ombord jag var ju där nästan lika mycket som personalen.

Uffe var bortrest en stor del av barnens uppväxt.

Chaufförshustrur har en krävande uppgift, de sköter all markservice när gubbarna är ute på vägarna.

Men han ser inte bara nackdelar med att spendera tid på olika håll.

Man var nyförälskad varje gång man kom hem.

Efter några år på Klintens plåt frågade **Fredrik Karlström**

om Uffe ville köpa företaget.

Men jag vågade inte, jag är nog lite för veloger.

Istället startade han eget för 1,5 år sedan. Uffesson står det på skåpbilen. Uffe säger att han är en mångsysslare, något av en alltiallo.

Jag gör mindre plåtarbeten, målar, lägger golv, tapetserar och utför trädgårdsarbete – allt jag får betalt för och ibland sånt jag inte får betalt för...

Uffe verkar vara framåtanda personierad. Han gestikulerar mycket och orden flyter lätt. Skämtet avlöser varandra. Mobiltelefonen ringer era gånger under intervjuen. Jag ordnar det säger han självsäkert i luren. Men som ung var han mycket blyg.

Och emellanåt känns det som om jag är tretton år igen.

I vilka situationer?

I fullmäktige till exempel. Där ska man artikulera ordentligt, det ska inte vara någon dialekt med hännan och dännan. Eller när jag var sommarpratör och väntade på att den gröna lampan skulle börja lysa. Men i vardagliga situationer kan jag vara allvarlig, rolig och fräck utan problem.

År 2007 kandiderade han för Centern i valet. Rösterna räckte till en suppleantplats i fullmäktige. Där satt han under tiden som **Edgar Kalm** var kommunstyrelsens ordförande.

I dag är det tekniska nämnden och kultur- och biblioteksnämnden som gäller för Uffe. Han redogör entusiastiskt för olika förhållanden i kommunen, allt från socialvårdsavgifter och det ökande drogmissbruket till den omdebatterade frågan om kultursekreterartjänstens vara eller icke vara engagerar honom. Det sistnämnda ärendet har han tagit del av från två stolar.

I fullmäktige sitter jag med budgeten framför mig och ser att något måste stryka på foten. Byter jag stol till kulturnämnden ser jag att det blir en förlust för hela kommunen för barn, ungdomar och allmänhet om vi tar bort tjänsten. Vem ska fylla tomrummet?

Nu har kultursekreteraren sagt upp sig.

Risken är väl att tjänsten försvinner i nästa budgetförhandling.

Nästa år är det dags för val igen. Troligen finns Uffes namn på kandidatlistorna i lagtingsvalet.

Jag tror det om jag lever och har hälsan.

När Uffe sommarpratade i Ålands radio 2007 presenterades han som plåtarbetare och före detta långtradarchaufför med egen by. Det sista innebär inte att Ulfsby är uppkallat efter honom. Ulfsby gård har gamla anor och nyttjades som jaktviste för en svensk kung redan på 1500-talet.

Fakta/Uffe Gustafsson

Namn: Ulf Erik Gunnar Gustafsson.

Född: Den 7 september 1959.

Bor: I Jomala Ulfsby.

Familj: Fru **Elisabeth** f. Grönqvist, sonen **Christian** och dottern **Maria**.

Gör: Egenföretagare.

Kan: Mycket.

Hoppas: Att jag ska få vara frisk och kunna fortsätta med mitt lilla företag.

Det jag vet är att min farfar låg på dödsbädden när jag skulle döpas. Ulf är namn på en riktig karl det sade han.

Och så blev det. Men i dag säger alla Uffe.

Enda gången folk kallar mig Ulf är när de är arga på mig.

Det finns två andra Ulf Gustafsson på Åland. Men Uffe har lärt sig hur man undviker sammanblandningar och missförstånd.

Jag brukar presentera mig som Uffe från Ulfsby. Då vet folk.

PAKETPRIS!

MATBORD MED FYRA STOLAR

420,-

(Ord. pris 542,-)

BRÄNNÖ Matgrupp i vitlackad hivea. Bord L 140cm B 90 cm **210,-**
Stol **83,-** Finns även i vitlack med capuccinofärgad bordsskiva och stolsits.

Manhattan Mediabänk i högblank vitlack, B 120 cm D 45 cm H 46 cm **210,-**
Finns även i högblank svartlack

210,-

10,-

Bettina och petter Kuddar i bomull. Finns i flera storlekar **10,-/st**

VÅRYRA PRISER HOS EM!

Släpp loss din inredningsglädje – det är vår! Vi firar ljusets ankomst med våra priser på fräscha basmöbler och pigga accessoarer som enkelt kan kombineras med din egen stil. Passa på att förnya med inspirerande inredning som räcker året runt. Lite mera du!

ZERO Hörnsoffa med divan och öppet avslut i tyg Carrera. L 285 cm D 205/163/89 cm.

1049,-

TROY Soffbord i svartlack med kromade ben Ø 90 cm H 36 cm. Finns även i rött och vitt.

105,-

JOKER Resårmatrasser 90x200 cm med dubbelfjädrande bonellresårer. Inklusive bäddmadrass. Ben väljs separat. (Ord. pris **178,-/st**)

2-PACK

315,-

0%

RÄNTA I
10 MÅNADER

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

Månd 09.00–19.00
Tis, ons, tors 09.00–17.30
Fred 10.00–17.00
Lörd 10.00–14.00

www.em.com

INRED NU, BETALA SENARE. 10 delbetalningar 0% ränta, 0:-uppläggningsavgift. Administrationsavgift 4 euro/månad tillkommer. Inköpsmånaden betalningsfri. Effektiv ränta vid 1 000 euro är 5,6%. Kreditgivare Handelsbanken Finans.

KRÖNIKA

Var f-n är vårt filmteam?

Mina svordomar ekar över ett kvällsdisigt Åbo. En ful Saab tutar argt när vi traskar över vägen. Eller ja, traskar och traskar. Jag går först och skjuter en enorm rullväska framför mig, eftersom jag tack vare blåsorna i mina händer inte längre kan dra den.

Henrika har tre enorma väskor på ryggen, vilket ger henne hållningen av typ en nittiosjuårig tant. Med hund. Som tydligen blivit bajsnödig. Mitt på vägen. Tårarna är inte långt borta när jag når trottoarkanten och väskans ryck skapar en svidande smärta i mina handflator.

"Alltså, var fan är vårt filmteam nu?" gnäller jag till Henrika samtidigt som vi flåsande lutar oss mot ett metallstaket tillhörande Hesburgers drive-in. Tre hamburgerstinna finner tittar storögt på oss och samtidigt som de sätter sig i bilen vippar min enorma väska med en smäll i gatan. Hoppas kameran inte låg överst.

Ni förstår, att vi lyckades missa bussen från Åbo till Vasa kvällen före en skolkväll är inte speciellt förvånande när det kommer till oss. Faktum är att vårt liv är så hemskt men på något charmigt vis ändå underhållande att vi ofta reflekterar över vilken fantastisk teveunderhållning det skulle kunna vara.

Hela idén började egentligen en dag när vi var och handlade mat. Det här var alltså på den tiden när vi fortfarande inte hade gjort av med alla våra sparpengar på för små skor, nagellack, färskpressad juice och annat för stunden livsnödvändigt.

Enda gången som jag får ta rollen som den äldre, mognare och mer ansvarsfulle parten är nämligen när vi är och handlar mat. Att jag de resterande 23 timmarna av dygnet är en navelluddspillande, oanständig, heltidsbloggande lat-mask är inget som märks när vi kommer in i en butik.

Plötsligt vill Henrika ha allt som antingen har en tecknad figur på förpackningen eller innehåller mer än 70% socker. Hon stannar helt säkert femton gånger under en shoppingtur, vid olika hyllor, med vädjande blick och darr på rösten. Ibland kan det vara en tårta med en nalle på, ibland är det Coca Cola och ibland – de allra värsta dagarna – så får hon för sig att hon inte kan leva utan en babyfåtölj i form av ett får.

Innan vi har irrat klart mellan hyllorna där inne har det lätt passerat en timme. Den där gången Ben&Jerrys hade provsmakning vid frysdiskarna vill jag inte ens gå in på.

Andra tillfällen som skulle gjort sig bra på teve är till exempel när IFK Mariehamn skulle komma till Vasa för att spela mot VPS och vi, nästan läskigt peppade, planerade flera dagar i förväg hur vi skulle gå på matchen och heja dem till vinst. Eftersom vi varken äger någon huligantuta eller IFK-flagga att vifta med, tog vi istället min grön/vit-randiga hängmatta med oss. Den stod vi sen och höll i varsin ända samtidigt som vi för full hals skrek "HÅÅÅÅJJAA IIIIEFKÅÅÅÅÅ!"

Eller som den gången när vi bara skulle dricka lite vin innan vi for ut, och jag somnade på soffan efter bara två glas.

Himla konstigt tyckte vi på efterhand, hur jag blev så himla snabbt full. Tills vi upptäckte att glaset rymde en halv liter. Per glas.

Madde
Holmström

The Concretes till Jurmof

”Det starkaste kortet i festivalens historia”

Hur får man egentligen stora band till en liten holme i Ålands skärgård? Jonas Karlsson är en av Island in the Suns bandbokare och han förklarar hur han lockar artisterna till festivalen.

”För det första gäller det att våga tänka stort, även om festivalen är liten, säger Jonas Karlsson.

Det hjälper också att Island in the Sun-gänget har en bra dialog med bokningsbolagen, och att artister som gästade festivalen pratat gott om dem efteråt. På så sätt har de skapat sig ett gott rykte.

Popbandet The Concretes som kommer till sommarens festival ligger till exempel under samma bokningsbolag som Elias and the Wizzkids som tidigare gästade Island in the Sun.

The Concretes grundades 1995 av **Victoria Bergman, Maria Eriksson och Lisa Milberg**, men har med tiden växt till ett åttamannaband. Bandet har släppt tre album på vilka man kan hitta guldkorn som singlarna ”You can’t hurry love” och ”Chosen one”.

Spelas i USA

Nu har det var tyst från bandets håll sedan 2007 men till hösten är de aktuella med en ny skiva.

”Vi är jättegglade att vi fått hit dem. Deras låtar har spelats i ”Era Hollywood”-serier, säger Jonas.

Han förklarar att det inte alltid är de största och mest påkostade arrangemangen som lockar artisterna. The Concretes har sagt att de vill hålla nere antalet spelningar i som-

mar och i dagsläget är Island in the Sun den enda festivalen de har inbokad.

När man bokar ett band skickar man först ett bud som diskussionsunderlag. Den lilla skärgårdsfestivalen kan dock inte locka med några större summor och Jonas vill inte kommentera hur mycket de betalat för bandet, mer än att de ”ck ett bra pris.

”Vi erbjuder dem en liten, mysig plats i skärgården och en stuga att bo i. Många nappar på det lite udda konceptet, säger Jonas.

Festivalarrangörerna hoppas att bandet ska ge en ”boost” åt besökarrantalet. Jonas vill påstå att festivalen blivit mer erkänd inom den svenska indiepopscenen och bland musikintresserade i Sverige än vad den blivit på Åland. I år hoppas de få fler åländska besökare.

”Folk tror kanske att det är en traditionell skärgårdsfest, som till exempel Lappofesten. Och så är väl ålänningarna lite hemmablinda och ser inte tjusningen med skärgården på samma sätt som svenskarna kanske gör.

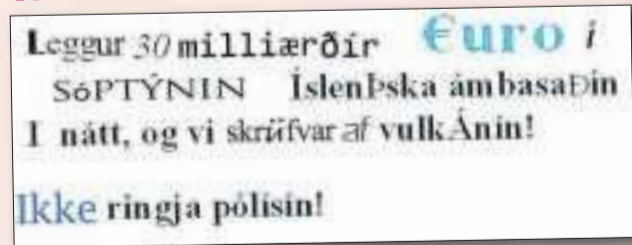
Mer seriösa

Formen för årets festival kommer att vara den samma som de tidigare två åren. Två scener och en camping. Men man kommer att satsa mer på matutbudet som man tidigare fått en del kritik för. Festivalen ska också kvalitetssäkras överlag.

”Vi vill att folk ska lita på oss och se att vi har bra musiksmak, säger Jonas.

Arrangörerna har även blivit mer seriösa. I stället för att ”xa en festival i taget tänker man nu mer långsiktigt och satsar

Vi fick ett brev från Island

Lika som bär

Jan Rippe från Galenskaparna och Nya Ålands styrelseordförande Jarl Danielsson,

Tatueringar på tv

Han har själv över 30 tatueringar och de senaste åren har han tatuerat otaliga ålänningar. I kvällens sändning från Åland 24 besöker Björn Udenius Hellberg från Dinos tattoo studio och berättar om olika tatueringstrender och vilka tatueringsmotiv ålänningarna föredrar.

Grodor ur arkivet

Född: Den 26 april 1960 i Saltvik Strömma. Bor: I samma by. Yrke: Jordbrukare. Familj: Fru Marlene och söner Karl och Isak. Födelsedagen: Firas senare. Ingen uppväxning.

Ett sömnigt födelsedagsbarn väntar med firandet.

Det händer i helgen

FREDAG
Arken: Dj Simolin vänder skivor i nattklubben.
Dinos: Göteborgsbandet Solitude spelar metal i puben. Bandet är känt för sina banbrytande melodier, tuffa sound och energiska liveshower.
Parks bar: Bartrubadur Kire Ljung.

LÖRDAG
Arken: The Matchmen spelar i nattklubben, Colorados i restaurangen.
Dinos: Metalbandet Solitude.
Parks bar: Bartrubadur Kire Ljung.
Bastun: Elektropartyt ITECH intar lokalen. Massor med kärlek och studs till elektroniska takter, glada miner och roliga överraskningar utlovas. Dj:s: Patrik Simolin, Johan Grönlund och Emil Lundén.

KRÖNIKA / PATRIK DAHLBLOM

Island In The Sun stiger två divisioner

Att Island In The Sun lyckats boka **The Concretes** är stort. Våldigt stort, till och med. Nej, bandet ligger inte på några topplistor. Medlemmarna är inte gäster i Så skall det låta och de är inga svarta hästar i schlagerfestivalen. Och om vi gå ut på Jurmos gator i dag och frågar allmänheten vilka eller vad The Concretes är så är det tveksamt om någon svarar rätt.

Men det är grejen med indievärlden.

I den lever artister som går under radarn, som viskar snarare än skriker ut sina namn och sina budskap, som hittar sin publik via Myspace eller vinyl singlar i begränsade upplagor, med en image – eller brist på sådan – som visar att de inte spelar samma mediaspel som **BWO** eller **Mando Dia**.

Status räknas inte i antal sålda skivor, grammysar eller vimmelbilder. Och har man en gång hittat sin publik så behåller man den.

Det är i den världen som Island In The Sun-arrangörerna och deras målgrupp lever.

Därför är The Concretes-bokningen en stor nyhet, ett bevis på att inflytelserika människor tar den lilla indiefesten i den åländska skärgården på stort allvar.

Det handlar inte om pengar.

The Concretes medlemmar behöver inte en spelning på Jurmo för att få ekonomin att gå ihop.

De tackar ja för att någon i deras läger känner igen entusiaster. Samma sorts entusiasm drev för länge sedan gänget som arrangerade musikfestivaler i Badhusparken, de som höll ut i många år trots taskig ekonomi, uselt väder och låga publiksiffror.

Jag tror inte att Island In The Sun skulle boka **Tomas Ledin** eller **Lena Ph** ens om deras konsertbokare erbjöd dem för två tusen kronor, en full kaffetermos, ett tält och ett myggstift.

Jo, kanske om de hade **Wildbirds & Peacedrums** som komband.

Nej, det handlar inte om pengar.

När arrangörerna dessutom går ut med bokningen **Anna von Hausswolff** redan innan Dagens Nyheters **Fredrik Strage** hinner skriva att hennes musik är så vacker att det gör ont – då slår kredibilitetsmätaren i topp.

Det är inte big business ännu. Men det är så här framgångssagor börjar. Med kontakter, framåtanda, fingertoppskänsla – låter det bekant, alla ni närlivstoppar som läser det här?

Vad bokningarna betyder intäktsmässigt för Island In The Sun är svårt att säga. Många finländska indieesenärer sparar nog sina sommarjobbspengar till augusti, när Flow-festivalen i Helsingfors bjuder på allt från **Air** till **M.I.A.**

Men med The Concretes som affischnamn stiger Island In The Sun två divisioner på en säsong och blir en festival att räkna med.

Gratulerar.

estival

Fixade bandet. Island in the Suns bandbookare Jonas Karlsson hoppas att The Concretes ska locka nya besökare till festivalen. Foto: PRIVAT

på att fortsätta ha festival på Jurmo [era år framåt. Men det ska fortsättningsvis vara en [rolig grej] som man gör tillsammans och festival[x-arna välkomnar alla som vill vara med och hjälpa till i sommar.

Ny bokning för festivalen är även [nländska alternativrockerskan **Manna**.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 468

Fängslande pusselstrategi

Spel

Might & Magic: Clash of Heroes
Plattformar: Nintendo ds
Genre: Pusselstrategi. RPG (role playing games)
Åldersrekommendation: Från 7 år
Pris: kostar 49, 50 euro på Lekplaneten

Handling:

Du har blivit utsatt för en demonisk komplott. I förhoppning om att stjäla ett episkt svärd, har demonchefen Iscensatt otursamma händelser för att skapa bråk mellan rikets fraktioner. Du var där och vet sanningen, och den ska inte till något pris hållas hemlig.

Jag gillar att det påminner om Heroes of might and magic vad gäller insamlandet av olika material och de olika lagens namn. Men det är ändå en helt annan sorts spel när det kommer till till exempel striderna. Man strider genom pusselstrategi, det tar en tid att komma in i och förstå det.

Ett minus är att man inte känner till hur bra motståndarna är. Enda sättet är att man strider mot dem och märker att dom är några levels högre en man själv. Ett annat minus är att när stri-

derna börjar så får du inte välja hur många trupper du vill ha av varje, det kan resultera i för många av den ena och för få av den andra.

Spelets karaktärer är fängslande och man känner för dem.

Gra[k:

Som klassisk Super Nintendo RPG gra[k fast bättre. Detaljrikedomen är imponerande från några pixels eld[ugor till mysiga vattenfall.

Ljud:

Även musiken refererar till Super Nintendo. Den är fängslande men vissa sånger kan bli irriterande och upprepas för ofta. De kunde haft [er stridslåtar.

Speltid:

Huvudstorryn är 30 timmar men det [nns en massa extra-uppdrag och bonuspussel.

Betyg: 4/5

OLIVER LEHTINEN

FRÅGELÅDAN

Therese Söderlund är en 15 årig ganska sprallig men ändå väldigt blyg tjej som och går i Kyrkby högskolekolan. Nyligen var hon på praon på Nya Åland.

Vad är det modigaste du gjort?

[Hoppat från tre meters hopptorn.

Tror du det finns liv på andra planeter?

[Haha, nej det tror jag absolut inte.

Vilket är ditt motto?

[Fortsätt kämpa, ge aldrig upp!

Vilket är det fulaste klädesplagg du ägt?

[Haha, herregud...det måste nog vara mina blommiga baskrar jag hade som liten.

Vilken dialekt skulle du vilja ha?

[Skånska skulle vara kul.

Hur lyder det senaste sms: et du tog emot?

[Okej, men jag tror inte den har åkt för nu kommer John och dom.Vi ses.[

Hur raggas du?

[Oj, jag brukar inte ragga, men om jag gjorde det

skulle jag väl himla lite med ögonen eller något sådant..

Vilket är det värsta stället på jorden?

[Världens minsta rum, jag hatar att känna mig instängd.

Vad ska det stå på din gravsten?

[Kämpade med sin skolgång] eller något sånt.

Vad var du rädd för när du var liten?

[Ingen aning faktiskt, fråga min pappa.

ROBIN KARLSSON (PRAO)

ROCKY

HÄLGE

Magiskt magnetiska magnolior

Nu sväller de, magnolia-knopparna.

Snart, snart kommer de underbara blommorna att åter en gång förföra och förtrolla sina betraktare.

Jag har märkt att det finns en viss rädsla för att odla magnolior. Man tycks tro att det är svårare än vad det är. Det är en felaktig tolkning av dessa underbara träd och det är verkligen synd att de inte är vanligare i våra trädgårdar.

Man räknar med att det finns cirka 130 olika sorters magnolior. Ordet cirka beror på att det ständigt pågår försök att förädla fram fler hybrider och nya sorter dyker med jämna mellanrum upp på marknaden.

I en riktigt välförsedd handelsträdgård kan man i dag hitta ett 50-tal olika magnolior som klarar sig hos oss, det vill säga som är härdiga i Sveriges zon 3. Sortimentet att välja ur blir betydligt större om man i sin trädgård har gynnsamma förhållanden som motsvarar odlingszon 2 - det har många av oss.

Vindskyddat läge

Vad är då gynnsamt? Jo, magnoliorna vill stå i ett soligt och vindskyddat läge. De vill ha en våldränerad, humusrik jord som håller jämn fuktighet och de allra flesta sorter vill ha neutral eller sur jord.

Men de är inte kinkiga. Mina magnolior utsätts för superkalkhaltigt vatten då det är torrt och det har inte bekommit dem. Men å andra sidan har de heller aldrig frodats och mått så bra som i fjolårets ständigt återkommande regnduschar.

Magnolior gillar en årlig tillförsel av lövkompost och de vill att deras ytliga rötter får stå i fred. Man skall alltså inte trampa på marken runt ett magnoliaträd.

Spektakulära blommor

Magnoliorna härstammar från Asien och Amerika och har vandrat in i trädgårdarna för blomningen skull. De allra bästa magnolior blommar tidigt på bar kvist innan löven spricker ut.

Det som har gjort att magnoliorna behandlas med så stor respekt är antagligen att många av dem skall ha åtminstone ett decennium på sig för att producera sina spektakulära blommor. Det lönar sig följaktligen att köpa stora plantor om man väljer en långsam sort. Men det finns flera som blomstrar redan som unga.

Några magnoliasorter som knoppar kan också vara känsliga för frost. Men absolut inte alla och knopparna är inte heller så känsliga att jag tycker att det räcker som argument för att stryka träden ur sortimentet.

Börjat försiktigt

Jag skall i den här artikeln

Magnolia loebneri 'Leonard Messel'.

lista några av de odlingsvärda magnolior som alla klarar zon 3. Betoningen är på några, det finns som sagt åtskilliga sorter att välja mellan.

Jag har själv varit feg och försiktigt börjat med hybridmagnolior eller nybörjarsorten som jag kallar *Magnolia loebneri*. Hybridmagnolior är korsningar mellan *Magnolia kobus* och *Magnolia stellata*, de är tåliga, knopparna klarar av frostnätter och de blommar redan som unga. 'Merrill' har vita och 'Leonard Messel' lila-rosa blommor.

Buskmagnolian, *Magnolia sieboldii*, anses vara den härdigaste av alla. Den blommar som mest då löven har spruckit ut och remonterar med enstaka undersköna och väldoftande stora blommor under hela växtsäsongen.

Förnämligt träd

Junimagnolian, *Magnolia obovata*, blommar också den först då löven har spruckit ut men i motsats till buskmagnolian remonterar den inte. Blommorna kan bli upp till 20 centimeter stora och doftar starkt.

Genom att korsa buskmagnolian med varandra har man fått *Magnolia wieseneri*, somarmagnolian som är minst lika underbar som sina föräldrar. Den blommar, som namnet säger, något senare än andra magnolior och passar därför utmärkt om man vill förlänga säsongen.

Den japanska magnolian, *Magnolia kobus*, är ett förnämligt litet träd med klassiska vita blommor. Men här får man räkna med att vänta åtminstone 10 och kanske 15 år innan man får njuta av blommorna, det gäller alltså att ha tålamod.

Har knoppar

Praktmagnolior, *Magnolia soulangeana*, har som namnet säger stora och iögonenfallande blommor. De är korsningar mellan *Magnolia denudata* och *Magnolia liliiflora*. De allra flesta praktmagnolior vill bo i zon 2 men till exempel vitblommande 'Brozzonii' och vinröda 'Pickard's Ruby' klarar zon 3.

Jag satsade för tre år sedan på praktmagnolian 'Burgundy', zon 2. I år har den knoppar!

Magnolia liliiflora har tillsammans med *Magnolia stellata* också fått vara förälder till de så kallade flickmagnolior. Det handlar om träd som har tagits fram i USA som alla har fått namn av kvinnor i förädlarens närhet. Vanligast av flickmagnolior är 'Susan', känd för sin tålighet och för att bjuda på riklig blomning redan i unga år.

Speciellt stora

Stjärnmagnolian, *Magnolia stellata*, får åtminstone mig att dra djupt efter andan då den blommar. På GE-villans gård i Mariehamn finns ett

rikligt blommande exemplar och det lönar sig definitivt att sträcka på nacken och titta över muren då man går förbi på Ålandsvägen.

En annan fin stjärnmagnolia finns i en privat trädgård öster om Lemlandsvägen mellan Önningeby vägskäl och Lemströms kanal.

Stjärnmagnolian har många kronblad och de kritvita blommorna liknar just stjärnor. Sorterna 'Royal Star' och 'Waterlily' har speciellt stora blommor.

Tycks förbrylla

Andra trevliga magnolior som har etsat sig fast i mitt minne är 'StarWars' med sina jättelika rosa blommor, den vita 'Wada's Memory' och ljusst lila-rosa 'Eskimo'. De föregås rätt och slätt av ordet magnolia och har inte fler latinska namn. Vart de egentligen hör tycks förbrylla många handelsträdgårdar som ibland placerar dem under stjärnmagnolior, ibland under praktmagnolior.

Till den här gruppen hör också gräddgula 'Elisabeth' som efter fyra år tänker bjuda på blomning hos mig. Jag behöver väl knappast tillägga att jag väntar med spänning...

Doftar citron

På min personliga önskelista finns sedan ett par år tillbaka pilbladsmagnolian, *Magnolia salicifolia*. Den bjuder inte bara på vita doftande blommor utan också

Magnolia loebneri 'Merrill'.

Magnolia 'Susan'.

på stiliga smala blad som är silvriga på undersidan och doftar citron.

Problemet med pilbladsmagnolian är bara det att ingen handelsträdgård tycks ha den i sitt sortiment. Tipsa mig gärna om ni ser den!

Jag hoppas att jag har lyckats övertala er att satsa mera på magnolior, dessa trolska träd som i århundraden har

besjungits i japansk poesi. Tänk också på **Anna-Lisa** och **Rolf Sandell** som har 16 olika sorter i sin trädgård på Järsö!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPO SARKKINEN

Aktuellt

■ Ålandsfuchsian håller sitt årsmöte söndagen den 25 april kl 14.00 på Frideborg i Jomala. ■ Rosenblads har extra öppet för Ålands trädgårdsförenings medlemmar torsdagen den 29 april kl 19.00.

BARNCYKLAR TEXTILIER SKOR

**DIN SPORT &
FRITIDSBUTIK!**

24"/26", 3-7 växlar
från **299€**

Alla Madison
cyklar
-15%

MONARK

24" pojkykel, 7 växlar **499€**

24" flickcykel, 3 växlar **429€**

20" pojkykel, 3 växlar **299€**

20" flickcykel **169€**

Utvalda
Puma och Nike
JUNIORSKOR
-40%

16" pojkykel **149€**

16" flickcykel **149€**

Utvalda
JUNIOR
VINDDRÄKT
Pojk och flick
29,90€
(49€)

12" pojkykel **129€**

12" flickcykel **129€**

SPORT
center

NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Jag vet ganska mycket om VPS men desto mindre om AC Oulu. Så det var väldigt intressant.
IFK MARIEHAMNS STEPHEN WARD EFTER SPIONRESAN TILL FINSKA CUPEN.

GMM vill ha sällskap i klacken

FOTBOLL. Många stöder IFK Mariehamn, men få vågar stå i klacken på norra sidan på läktaren. Green Mean Machine vill gärna ha sällskap.

IFK Mariehamns supporterklubb Green Mean Machine har cirka 15 aktiva medlemmar samt en hel del stödjande intresserade. Den som vill bli medlem kan gå in via hemsidan, www.greenmeanmachine.com, klicka sig vidare och läsa på hur man gör.

”Vi har inget att erbjuda våra medlemmar, utan vi är en ideell förening. Man får hemskt gärna vara delaktig som stödjande medlem. Vi tar tacksamt emot varje cent, säger **Roland Wahtera**.

Kostsam konfetti

Det är nämligen inte helt gratis att driva en supporterklubb.

”Vi har konfettibomber, tifon, flaggor och annat som kostar oss pengar. Gillar man det vi gör på matcherna går det bra att bli medlem även om man inte aktivt står i klacken.

Kärntruppen står redo att heja fram sitt IFK till seger på söndag mot VPS.

”Alla är välkomna med, då blir det mer liv, säger **Rolle Wahtera**.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

Hej hå med IFK

FOTBOLL. Vad är det Green mean machine sjunger riktigt? Träna in texten och häng med på söndag.

Melodi: Hej hå från Disney's Snövit.

Hej hå, hej hå
vi älskar IFK
Och inte kan väl dom ta stryk när vi ser på
Hej hå, hej hå, hej hå
och här så ska vi stå
och här så ska vi stå och sjunga
I F K

Grönvit klack. Så här såg det ut i GMM-klacken i segermatchen mot KuPs förra året.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Nystartade Golden Ladies efterlyser ramsor

FOTBOLL. Åland Uniteds supporterklubb startades så sent som i november förra året.

–Just nu är vi 72 medlemmar. Jag hoppas att vi ska vara 100 stycken innan den här säsongen är över, säger ordförande **Sven-Olof Sundberg**.

Under förra säsongen kläcktes idén att Åland United borde ha en egen supporterklubb. Sven-Olof Sundberg, som senare kom att bli supporterklubbens ordförande, pratade under succésäsongen med många matchbesökare som tyckte att ÅU precis som IFK borde ha en egen fanclub.

”I samband med guldfesten den 6 november förra året startade vi supporterklubben. Redan den kvällen gick vi 50 medlemmar. Det var funktionärer, styrelsemedlemmar och anhängare till spelarna samt folk som är jätteintresserade av laget. Sedan dess har medlemsantalet stigit sakta och nu har vi 72 betalande medlemmar, säger Sundberg.

Man kan alltså betala en avgift på tio euro för att bli medlem i Golden Ladies. Men Sundberg påpekar att vem som helst är välkommen att komma med och heja på matcherna, betalande medlem eller inte.

Har ni egna ramsor eller sånger som ni brukar dra på matcherna, liksom de som GMM sjunger för att stötta IFK?

”Åland United-sången ”

Åland United sången

FOTBOLL. När Åland United tågar in på planen brukar den så kallade Åland United-sången ljuda i högtalarna. Lär dig texten, som upprepas flera gånger, och sjung med!

Heja Åland United, heja Åland United
Ni med bollen dribbla ska göra mål och segern ta
Vi tror på er Åland United.

Vi har kommit hit idag för att heja på vårt lag
Vi ska stötta er på vägen emot mål
Ni med bollen dribbla ska göra mål och segern ta
Kämpa tjejer sätt bollen i mål

ÅU-publik. 123 åskådare följde Åland United i lagets hemmapremiär 2009. I år spelas premiären på Jomala konstgräs och supporterklubbens ordförande Sven-Olof Sundberg hoppas att många stöttar laget även nu.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA/MARIA NYKVIST

ju. Den spelas när laget går in på planen. Annars har vi inga speciella.

Själv är Sundberg inte den som sätter igång hejandet på läktaren.

”Jag är inte den som är så bra på sådant, men kanske det finns folk där ute som är bra på att skriva ramsor och sånger, så-

dana människor efterlyser vi. I sommar när det blir mer folk på matcherna blir det säkert lättare att dra igång hejarsor också, då kommer det sig mer naturligt.

Mailutskick

Förutom hejarsor efterlyser Sundberg också intresserade

supportrar som kan tänka sig att sitta med i Golden Ladies styrelse.

”Just nu utgörs styrelsen bara av mig.

Hur går man till väga om man vill bli medlem i supporterklubben?

”Då kan man ta kontakt med mig. Det kan man göra om man

är intresserad av att få supporterklubbens mailutskick också. Där skriver vi om matcherna och om klubben. Vi försöker inspirera folk att gå på matcherna och vi försöker få upp intresset för damfotbollen. Det behövs.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

LÄGET I LAGET

IFK Mariehamn VPS

Var: Wiklöf ding Arena.

När: Söndag 25 april.

Tid: 18.30.

Trolig laguppställning
Gustav Långbacka – Ekhiabhi Okodugha, Médoune Gueye, Mate Dujilo, Patrik Rikama – Tamás Gruborovics, Mika Niskala, Marcus Olofsson, Petteri Forsell – Mikko Paatelainen, Sasha Anttilainen.

Skador

Johan Carlsson, Jimmy Sundman och Fredrik Appel.

Avstängningar

Inga.

Utropstecken

VPS slog ut AC Oulu ur finska cupen i onsdags efter seger med 3–1. **Pekka Kainu** gjorde två mål.

Stephen Ward om...

...premiären mot Inter

–Killarna var nervösa och det syntes tydligt i första halvlek med enkla felpassningar. Det är bra att den är över, nu kan vi släppa loss och spela. Det gäller att hitta en balans mellan avslappning och lagom nervositet.

...matchen

–Vi spelar för att vinna, det är vårt motto. Vi spelar på VPS svaga sidor, det finns ju inga hemligheter i Tipsligan, samtidigt som vi tar till vara på det vi själva är bra på. Med hemmapremiär gäller det att ta publikens positiva energi in på plan.

LÄGET I LAGET

Åland United-FC Sport

Var: Jomala konstgräs

När: Lördag 24 april.

Tid: 19.30.

Trolig laguppställning
Emelie Karström – Adelina Engman, Frida Thilén, Caroline Sjöblom, Kati Nyman – Emma Liljegren, Sarah Engblom, Jaana Lyytikäinen – Satu Kruus, Josefin Danielsson – Nina Hietanen.

Skador

Angelica Östlin (resten av säsongen) och **Taina Hartikainen** (cirka sex veckor). **Marie Waarheid** och **Sanna Wahtera** är tillbaka i träning, men står över helgens match. Målvakten **Maria Rönnbäck** är inte helt återställd, men finns med på bänken. **Satu Kruus** är i skrivandets stund ett frågetecken.

Avstängningar

Inga.

Utropstecken

Åland United vann mot Sport med 7–0 i ligacupen i vintras.

Marianne Miettinen om...

...FC Sport

–De öppnar säkert tufft med fokus att sätta något mål den första halvtimmen. De har två bra forwards, Madeleine Holmberg och Sanna Keromaa som de lär spela på.

...matchen

–Om vi spelar som vi gjorde mot FC United de första 20 minuterna i första halvlek och 30 minuterna i andra samt med det hjärta vi hade i Jakobstad så vinner vi.

ÅAB sponsrar IFK-ungdomar

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamn och Ålandsbanken har förlängt sitt samarbetsavtal för ungdomsfotboll fram till utgången av 2011. Det betyder att banken fungerar som huvudsponsor för klubbens ungdomsverksamheten.

□Vi är inne i ett intensivt arbete med ungdomsfotbollen där vi strävar efter att skapa ännu bättre förutsättningar för både flickor och pojkar i åldern 5-18 år att kunna spela fotboll, säger **Mikael Granskog**, ordförande för ungdomsfotbollen, i ett pressutskick.

Ålandica Cup väntar i år dra nytt deltagarekord med 96 anmälda lag.

□Förhoppningsvis kan turneringsverksamheten utvidgas ännu mera under 2011 då ett nytt konstgräs torde stå klart i Mariehamn, säger Granskog. (mt)

Sport på gång

FREDAG

Trav
Norrböle
16.00 Säsongspremiär.

LÖRDAG

Fotboll
Klaras plan
Division III: 18.00 Hammarlands IK-Wilpas.
Eckeröhallen
Division III: 19.00 SIFFK-FC Boda.
Jomala konstgräs
Träningsmatch: 10.00 Eckerö IK-Elfvik.

Division VI, Uppland: 15.00 IF Fram-Grisslehamns SK.
Damligan: 19.30 Åland United-FC Sport.

SÖNDAG

Fotboll
Wiklöf Holding Arena
Tipligan: 18.30 IFK Mariehamn-VPS

Sportens kom ihåg

■ **Eckerö golf:** Vi har redan öppnat drivingrangen. På fredag öppnar vi korthålsbanan för säsongen. För mer information: www.eckerogolf.com Tfn: 38370. Välkomna!

■ **Folktrace:** Viktigt möte för säsongen och debutantkörningen för juniorerna söndag 24 april kl 18.30 på Posten i Sviby, ingång via huvudentrén. ALLA UPP! Åse.

■ **LUIA:** Talka vid Matboden måndagen den 26 april kl 18.00. Tag med kratta.

■ **ÅID-friidrott:** Terrängcup 2010 omgång 1, tisdag 27 april kl. 18.30, Baltichallen, Mariehamn. Anmälan på startplatsen senast 18.00. Alla klasser.

■ **ÅID-orientering:** Nyanbommen torsdag 29 april vid Krogstad vindkraftverk.

■ **ÅID-orientering:** Anmälan till Roslagshelg 8-9 maj senast måndag 26 april kl 15.00 till kansliet tel 19170.

■ **ÅIGA:** Ordinarie årsmöte onsdag 5 maj kl 19.00 på Park Alandia. Stadgeenliga förhandlingar. Alla medlemmar varmt välkomna!

■ **ÅIHF Årsmöte:** Välkommen på stadgenligt årsmöte för Ålands ishockeyförbund den 6 maj kl. 18.00 på Islandia.

WHA spelbar – men i dåligt skick

FOTBOLL. En kall vinter och vår har slitit på gräsplanen vid Wiklöf Holding Arena.

–Det är lika mycket gult som grönt, säger Idrottsparkens anläggningschef Lennart Axelsson.

Fotbollsplanen har övervinttrat dåligt. Det tjocka snötäcket har inte värmt och isolerat gräsmattan som önskat.

□Tvärtom. Det var ingen tjäle i marken och när vi grävde i snön såg vi att det låg vatten undertill. Det har gjort att en hel del rötter dött, säger Lennart Axelsson.

Den kalla våren har heller inte hjälpt till med att få fart i återväxten.

□Med värme hade vi fått den i hyfsat skick. Nu har vi haft den under dubbla dukar i två veckor. Vi har till och med täckt in en yta i plast, för att få en växthuseffekt, men det blev inte så lyckat.

Träning

Planen är dock spelbar och matchen IFK Mariehamn-VPS kan spelas på grönvitts hemaarena.

□Förhoppningsvis har vi en helt annan plan till nästa match, den 9 maj, säger Axelsson.

Duken plockas bort idag, fredag, och i morgon får IFK köra en testträning på planen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 469

Grönt i fjol. Gräset var grönnare när Marcus Olofsson, Mika Niskala och de övriga lagkamraterna i IFK förra säsongen spelade premiär hemma på WHA den 20 april. I slutet av mars i år, när den infällda bilden togs, var WHA ännu helt snötäckt. Undertill dog en del av rötterna.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Dahlman seglar bland prinsar

■**SEGLING.** Ålänningen **Henrik Dahlman** är anmäld till seglingstävlingen BMW Dragon Gold Cup som avgörs i Marstrand på svenska västkusten den 5-13 augusti. Göteborgs kungliga segelsällskap, GKSS, firar 150-årsjubileum och har satsat extra mycket på startfältet.

Här finns förutom den åländska ex-redaren namn som Danmarks prins **Henrik** och kronprins **Frederik**.

□Att segla drake bland

de främsta är attraktivt och kappseglingarna lockar ständigt många tidigare OS-medaljörer och andra framstående namn inom seglingsvärlden, säger GKSS i ett pressutskick.

I dagsläget är 56 båtar anmälda och startlistan fylls kontinuerligt på.

□Seglingen avslutas med en hejdundrande regattafest på Societetshuset i Marstrand dit både svenska och danska kungahuset väntas, säger arrangörerna. (mt)

Klingberg med i utvecklingen

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamns spelare **Lisa Klingberg**, som gjorde det avgörande målet i Åland Uniteds premiärseger förra helgen, har i samförstånd mellan de båda lagens tränare flyttats

upp till utvecklingsgruppen.

□För Lisa är inte Åland United helt obekant, hon gjorde under säsongen 2008 kortare och längre inbyten i Åland United-tröjan, skriver klubben på sin hemsida. (mt)

SIFFK på ny tid och plats

■**FOTBOLL.** SIFFK:s andra match i division III spelas på lördag mot FC Boda. Den utspelas dock på ny tid och plats

mot tidigare meddelanden.

Matchen är flyttad till klockan 19.00 och spelas i Eckeröhallen. (mt)

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Vinnare

med

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron

2010

SÄSONGSKORT 2010
till Åland Uniteds matcher

Säsongs korten finns att hämta på Nya Åland, Uppgårdsvägen 6 i Dalbo, Mariehamn

VINNARE:

Tom Söderholm, Mariehamn
Åke Öjst, Mariehamn
Fia Luotonen, Jomala

GRATTIS!

Första hemmamatchen 24 april 2010
Säsongs kortet gäller till alla Åland Uniteds hemmamatcher under 2010.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland

Inför 30 km/h alla skoldagar

■Åter är hastighetsgränser vid skolorna i media. Det är naturligtvis av högsta prioritet att värna om trafiksäkerheten och särskilt för barnen på våra vägar.

Man blir dock något förundrad över att det förekommer skoldagar då 30 km/h gränsen ej är i kraft. Detta kan ju betyda att de elever som ensamma färdas på detta vägnät tror att ingen bil kommer med högre fart än vanligt. Det är dessutom så att vad gäller vägen kyrkallén i Jomala så är hållplatsen där många elever väntar på buss utanför 30-området.

Exempel på skoldagar som 30-begränsningen ej är i kraft är extralördagar samt skärtorsdagen då skolorna har arbetsdag. Om jag tolkat reglerna rätt så gäller 30-gränsen ej för dag före helg.

Inte i kraft. Exempel på skoldagar som 30-begränsningen ej är i kraft är extralördagar samt skärtorsdagen då skolorna har arbetsdag, skriver insändarskribenten. Foto: JONAS EDSVIK

Vidare har jag från mitt köksfönster många gånger sett elevernas mammor och pappor kvällstid på väg till skolan för att närvara vid möten eller gymnastik köra mot trafikken på skolområdet.

■Gör inte som jag utan gör som jag säger■ är tydligen mottot för många.

MVH
Jan-Erik Ståhlman
Skolgranne

Här behövs SWAT-analys

■Näringsminister Torbjörn Eliasson hävdar gång på gång att golfsatsningen på Stornäset görs för turismen och för att vi skall få in skatteintäkter till samhället.

Enligt mediareporter har representanter från Ålands idrottscentrum lämnat in en intresseansökan angående en golfbana i Godby-Åmnäs området och då uppmanar landskapsregeringen att göra

en SWAT-analys om olika golfalternativ, d.v.s. utreda för- och nackdelar med de olika alternativen ur ett samhällsnyttigt perspektiv.

På mötet i bygården i Österåker i november 2009 då Torbjörn Eliasson presenterade golfplanerna på Stornäset sade Eliasson att banan där var planerad som en långhålsbana d.v.s. en svårare variant

för spelare med lågt handikapp. Jag utgår från att detta gäller fortfarande.

Eftersom banan på Stornäset är planerad på landskapsmark och landskapet skall bidra med 30 procent av kostnaderna anser jag att det är skattebetalarnas rätt att en SWAT-analys utförs. Hur som helst är en bana på Stornäset fel placering.

Isabel Kvarnfors

Lag och vetenskapliga fakta

■Under senaste veckornas debatt om vildkattorna har mycket tyckande och känslomässiga inlägg skickats in som insändare och mess till Nya Åland. Det har man förstås full rätt till. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) måste dock agera och handla enligt lag samt helst med stöd av vetenskapliga fakta.

För det första finns det i Landskapslag om hälsovården 73 §: Hälsonämnden skall skrida till åtgärder för utrotning av duvor, måsar, herrelösa katter och andra med dem jämförbara djur i tätort, då deras förökning åstadkommer sanitär olägenhet.

För det andra finns det i Djurskyddslag för landskapet Åland 1 §: Syftet med denna lag är att säkerställa att djur skyddas mot lidande samt att främja djurs välbefinnande. Ytterligare i 15 § bla: Den som påträffar ett husdjur eller annat djur som är i människans vård och som är sjukt, skadat eller annars i hjälplöst tillstånd skall själv hjälpa djuret eller göra anmälan därom till djurets ägare eller skötare eller till polisen eller till djurskyddsansvarige tjänsteman vid ÅMHM. Vilda djur som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd bör hjälpas. Ar djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får djuret avlivas.

Hjälpas. Vilda djur som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd bör hjälpas. Ar djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får djuret avlivas. Foto: BENGT HELLSTRÖM

Sedan för att tillämpa och tolka lagen använder vi veterinärt kunnande och fakta från vetenskaplig forskning. I det aktuella ämnet vill jag hänvisa till några av de vår tids framstående forskare:

Doktorn i veterinärmedicin **Sabine Schroll** från Österrike kristalliserar sina studier med kattornas ät- och matvanor med mottot: "Äta för att inte bli uppäten". Det är en mycket mera komplicerad procedur mellan kattens mat och beteende, än att ge mat och på så sätt direkt få katten snäll och få den att acceptera människan.

Doktorn i djurbeteendemedicin **Sarah Heath** från England påpekar att katten inte är ett öckdjur till sin

natur. Således är det klart att våra samlingar av katter betyder en ständig, betydande stressfaktor. Stressen sänker motståndskraften och skadar immunförsvaret. Detta i sin tur leder till ökade sjukdomsutbrott hos vildkattens öckor.

Vetenskapligt är kattornas beteende ett mycket komplicerat system med påverkan, följdverkan och samspel. Djuren har inte likadana beteendemönster som människan. Det är inte som något Disney-spektakel. Dansa med vildkattorna.

För min del vill jag avsluta debatten här!

Med tjänstemannaansvar och yrkesheder:

Rauli Lehtinen
veterinär - ÅMHM

Vårtider!

MYLLA & TORV

Parkeringen full med vårens leveranser, enkelt att parkera och lyfta i bilen.

Trädgårdsmylla 55l.....	5,40
Växttorv 85l.....	6,90
Blomstermylla 30l.....	6,50
Strötorv 65l.....	10,50
Kompostströ 70l.....	10,50

"Stan's bästa biltvätt"

Happy hour kl. 21-24 - 50%

Tvättpass = sjätte tvätten GRATIS!

6.000000

Massor med bolag eller köp snabbspel.

SHELL MARIEHAMN
Servicegatan 2
Tel. 12360.

VÄLKOMMEN!

NYHET!

Hyr din film i butiken eller på www.filmtoppen.ax

VIKTIG INFO!

Du bokar din film med, födelseår, månad samt datum och avslutar alltid bokningen med 0000. Klicka dig förbi med OK och filmen bokas.

Ha en trevlig filmkväll!

Torsdag 29 april från kl. 17.30

INSAMLING

inom Mariehamn av gåvor till LIONS traditionella
LOPPMARKNAD

den 1 maj kl. 12.00.

Sätt ut paketen vid gatan med tydlig påskrift "LIONS" eller med denna lapp vidfäst till kl. 17.30 torsdagen den 29 april

VI HÄMTAR!

Har ni större saker eller behöver bärhjälp – kontakta oss lördag-onsdag på tel. 018-24 044.

LIONS tänker på miljön!

Alla våra insamlade medel går alltid oavkortat till välgörenhet! Avfallshanteringen har skärpts även för oss och för att undvika avfallskostnader så måste vi tyvärr begränsa vår insamling en aning!

Vi förbehåller oss rätten att lämna varor som vi anser osäljbara. Lämna inget skräp! Tack!

Vi tar inte emot kläder, skor, skrymmande möbler, elektronik (t.ex. TV- & dataskärmar) vitvaror och spisar.

Hjälp LIONS att hjälpa
LIONS CLUB, Mariehamn

” Villkoren för bidrag är inte skrivna med tanke på en sådan situation att flera tusen flygturer inställs.

MIKAEL KOSK, HUFVUDSTADSBLADET, OM FLYGKAOSET.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Praktikanttankar

Andrea Holm

Fågeln, en livsfarlig varelse

Vädret är vackert och solens strålar lyser mig i ansiktet och jag känner mig lugn, glad och trygg när jag äter min första bollglass. Inte ens någon liten gråsparv syns till. Jag slänger den lilla biten av struten som finns kvar, den smakar ju ändå papper eftersom jag inte unnade mig själv en våffla och betalade 20 cent mer.

Det värsta händer, tre stycken måsar dyker ner mot det som måste ha varit en mikroskopiskt liten strutbit på Torggatan i deras perspektiv. I dag hade jag inte tur med mig, för strutbiten råkade hamna ungefär en meter ifrån mig. Paniken växer inom mig och jag skriker, högt!

Alla är rädda för något, att vara ensam, att gå till tandläkaren, att flyga, ja det finns så många olika rädslor och jag har en ganska pinsam och löjlig rädsla. Som ni kanske redan förstått är det fåglar. Alla fåglar, stora som små, fina som fula. Och då kan ni ju förstå vilka stora problem jag får när jag ska ta en promenad på Lilla holmen där alla fågelarter som finns i hela världen flyger omkring. Nu kanske ni tänker "fy vilken pryd människa som tycker fåglar är äckliga". De är inte äckliga. De är livsfarliga.

"Livsfarliga, fan vad löjlig du är Andrea". Men jag har faktiskt flera förklaringar till varför jag är så fruktansvärt rädd. När jag var liten och var på Livsfarliga holmen, eller okej då Lilla holmen, så hoppade en tupp upp på min barnvagn. Jag kommer mycket väl ihåg den händelsen och som om det inte skulle räcka med tuppicidenten så har en påfågel också känt ett sug av att sitta på min barnvagn.

Påfåglar är för övrigt nästan läskigast av dom alla och jag ler för mig själv när jag tänker på min kompis lillasyster som råkade trampa på en påfågelkyckling som dog.

Så ända sen blöjåldern har fåglarna attackerat mig. Jag har blivit jagad av svanar och haft duvor på huvudet. Folk brukar skratta och säga "Helt otroligt att just du har blivit attackerad av fåglar så många gånger". Många gånger har det hänt att tårarna har sprutat och mina kompisar har skrattat, filmat och narrat mig och varenda gång blir jag lika arg.

Men det betyder inte att jag inte är en mobbare av fegisar. Nog är jag också snabbt framme och idiotförklarar mina vänner och deras underliga rädslor. Och då kommer vi in på mod, varför ska man alltså vara modig, varför är man fånig om man är rädd för något?

Alla är väl rädda för något. Och vad är egentligen att vara modig? Det kan man fundera på så man blir lila. Jag tycker i alla fall att jag är modig när jag går förbi en svan!

Äntligen diskussion om kommunerna på Åland

Startskottet har gått. Diskussionen om kommunerna är i gång, hur de skall se ut, vad de skall göra, hur många de skall vara.

Det behöver inte bli billigare med en stor kommun än med flera små, säger de som av princip är emot kommun-sammanslagningar.

Men det behöver inte bli dyrare heller. Och om det blir bättre utan att bli dyrare så har det ju i praktiken blivit billigare, eftersom man då får mer service för samma pengar.

Var diskussionen inom och mellan partierna slutligen landar vet vi inte än, men partiledardebatten i tisdags, arrangerad av liberalerna, visar att de flesta vill något mer än i dag. Eller mindre, beroende på hur man uppfattar det.

Problemet i dag är att invånarna förväntar sig någorlunda likvärdig service oberoende av var på Åland de bor. För en liten kommun blir det tufft att få fram pengarna. Servicen är dessutom till stora delar lagstadgad, så det går inte att lämna bort en del för att kunna göra något annat mer fullödigt.

Vad som behövs är större enheter. Frågan är om det skall vara bara ett fåtal självständiga kommuner, möjligen bara en, ett fåtal heltäckande kommuner inom var sitt område eller för skola, en för socialvård, en för tekniska frågor med mera eller hur det skall se ut.

Som det är nu måste ett begränsat antal anställda inom en liten kommun vara bra på väldigt mycket. Även om man samarbetar över kommungränserna så blir invånarna olika bemötta beroende på var de bor och vilka kompetenser som är i topp i just den kommunen.

Kommunpolitikerna slår vakt om sina kommuner. Man behöver inte vara tankelösare för att se varför. Låt oss göra en jämförelse.

I 16 åländska kommuner finns drygt 200 ledamöter i fullmäktige, ett hundratal i styrelserna och vågar man gissa på runt 200 i olika nämnder (drygt 50 enbart i Mariehamn). Hur många av dessa 500 eller fler vill bli av med sin position av visst inlytande i kommunen?

I nybildade Raseborgs kommun består av Karis, Ekenäs och Pojo bor knappt 29.000 personer, drygt 1.000 fler än på Åland. På så sätt är områdena jämförbara. Däremot är Raseborg tätare bebyggt och skärgården kan på inget vis jämföras med den åländska. Men i alla fall.

Raseborg har 59 ledamöter i fullmäktige och 13 i styrelsen. Till detta kommer knappt 100 ledamöter i de olika nämnderna. 170 förtroendevalda där mot 500 här.

Närdemokrati, säger de som ser skönheten i det lilla. Men en eller några stora kommuner behöver inte betyda att bygemenskaper slås sönder.

Överlever? Kommer Getaborna att fortsätta bygga sin Getabock till julen om Geta som kommun inte finns kvar framöver? Eller är det bygemenskapen mer än kommungränsen som manar fram samarbetet?
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Kommunerna på Åland har i dag omkring 2.200 anställda. Raseborg har 1.700. Eftersom Raseborg har funnits som storkommun i bara ett drygt år så har man sannolikt inte hunnit dra ner på personalstyrkan till följd av sammanslagningen ifall det ingår i planen så man kan anta att det låga antalet jämfört med Åland beror på att de tre kommunerna var rätt stora från början.

En annan fråga är hur jämförbara talen är med tanke på att kommunerna i riket har hand om betydligt mer av skola och sjukvård än kommunerna på Åland. Siffran för Raseborg borde antagligen vara ännu mindre för att vara jämförbar.

Någon slutsats av detta?

En är att de förtroendevalda och, möjligen, antalet anställda på Åland skulle räcka till för en betydligt större kommun än Åland, om man slog ihop allt.

De förtroendevalda är självfallet en resurs, de känner för och arbetar för sin kommun. Frågan är bara om de åländska kommunerna har råd

med en så överväldigande resurs eller om det kunde klara sig med litet mindre.

Om intresset är stort hos dem som i dag sitter i nämnder, styrelser och fullmäktige i enskilda kommuner, då kanske de fortsätter arbeta inom byråd, kommunalnämnder eller liknande på frivillig bas ifall kommunerna blir färre. Det behovet finns säkert och de har ju kunnandet.

Men oberoende av slutsatserna här blir den avgörande frågan vad våra landskapspolitiker tycker, vilka de lyssnar på och vilka beslut de vågar ta. Inför ett val handlar det väldigt mycket om röster.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2009: 7.054 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: 0457 313 4444
Messa Nyan eller MMS:
0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Hemsida www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Nina Smeds
tfn (018) 528 406
nina.smeds@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 198 €
halvår..... 101 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER
Publiceringstid: Efter text & mindre annonser större än 600 mm
Färgannonser
Månd fre kl 12 tor kl 14
Tisd mån kl 12 fre kl 14
Onsd tis kl 12 må kl 14
Torsd ons kl 12 tis kl 14
Fred tor kl 12 ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

